

๒๖.๑๖๒๑

๒๖

๒๖

เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีต่อการดูแลสุขภาพ

ปริญาพนธ์

ของ

สมปอง ยวงสอาด

๒-7 พ.ค. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม 2528

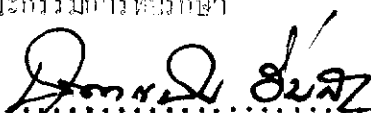
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

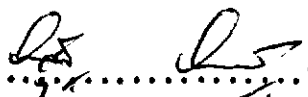
๒ 11433

178428

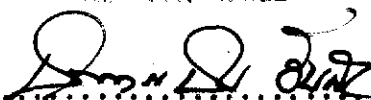
คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

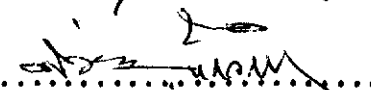
.....ประธาน

.....กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

.....กรรมการ

.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. อนรรชณ อิมสมบูรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ผู้สืบทอดที่ ธรรมรักษ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชัย แก้วดำภู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลุจันต์ ปริษามารก ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญผ่อง วรรณภิรมย์ อาจารย์พิชัย ผดุงรัตน์ ซึ่งได้ช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ในการตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณาจารย์ และนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในเขตการศึกษา 12 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์วีรวรรณ ชินพันธ์ อาจารย์ลำเจียก ยวงสอาด อาจารย์อัญชี่ ชินะภาตุนันท์ อาจารย์ปิติโชค หมิมสุข และคุณสารณ์ ภาคพิเศษ ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ตลอดจนกระทั่ง อาจารย์สุรเดช สาราวุฒิจิตต์ อาจารย์กาญจนา บุญมี คุณไพสิน บุญมี ที่อำนวยความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ พี่ และเพื่อน ๆ ปริญญาโทสาขาทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา ผู้วิจัยสำนึกในความกรุณาและซาบซึ้งในน้ำใจของทุกท่านด้วยความจริงใจ

ขอเทอดพระคุณอาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาวิทยาการต่าง ๆ ให้ศิษย์

ท้ายสุดนี้ขอเทอดพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ และคุณอาป้าคุณยาย ยวงสอาด ที่ให้ทุนในการเรียนและการทำวิจัย และเป็นกำลังใจอย่างถึงที่สุดมา

สมปอง ยวงสอาด

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	10
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	25
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	26
	ประชากร	26
	กลุ่มตัวอย่าง	26
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	28
	ลักษณะของเครื่องมือ	28
	เกณฑ์การให้คะแนนเครื่องมือ	29
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	29
	การหาคุณภาพเครื่องมือ	30
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	31
	วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	32
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
	การวิเคราะห์ข้อมูล	37
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
5	สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	51
	- ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	51
	- กลุ่มตัวอย่าง	51
	- เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	52
	การวิเคราะห์ข้อมูล	52
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	52
	อภิปรายผล	53
	ขอเสนอแนะ	58
	ขอเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	59
	บรรณานุกรม	60
	ภาคผนวก	67

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 27
2	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ 39
3	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ... 40
4	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง 41
5	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง 42
6	ทัศนคติพื้นฐานของคะแนนเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพ ของตนเอง 43
7	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพ ของตนเองระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง 44
8	เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตาม ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง 45
9	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของนักเรียนที่มีต่อ การดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามระดับการศึกษาของ ผู้ปกครอง 46
10	เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตาม อาชีพของผู้ปกครอง 47
11	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของนักเรียนที่มีต่อ การดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง 48

ตาราง

หน้า

12	เจตคติของนักเรียน ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง	49
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของนักเรียน ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง	50

ภูมิหลัง

ในสภาวะของสังคมปัจจุบัน การดำรงชีวิตของประชาชนต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ปัญหาความเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สาธารณสุขและการศึกษา ซึ่งล้วนแต่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศทั้งสิ้น การที่จะพัฒนาประเทศให้โดยลึกลับบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้จะต้องพัฒนาไปพร้อม ๆ กันทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษาและการสาธารณสุข (กมล อุดมพันธ์ และคนอื่น ๆ 2523 : 80 - 81) ดังที่ แสตลีย์ (กมล อุดมพันธ์ และคนอื่น ๆ 2523 : 82 อ้างอิงมาจาก Staley, 1961 : unpagged) ได้เสนอแนวคิดที่ว่าวัตถุประสงค์ของขบวนการพัฒนาที่ค้ำจุนความรุ่งเรืองพัฒนาทุก ๆ ด้านไปพร้อม ๆ กัน ทั้งนี้เพราะความต้องการพื้นฐานของมนุษย์มีหลายประการ เช่น มีความต้องการความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิต ต้องการมีโอกาสที่จะใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มภาคภูมิ เป็นต้น

ปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างการเร่งรัดพัฒนา ปัญหาสาธารณสุข ส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นมีสาเหตุจากการพัฒนาไม่สมดุลย์ (สมฤทธิ อินทรพิพิธ 2521 : 28) ปัญหาสุขภาพนับเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญประการหนึ่งของประเทศไทย จากการวิเคราะห์สถิติสาธารณสุข โดยพิจารณาจากเครื่องชี้ภาวะสาธารณสุข ปรากฏว่าอัตราการตายโดยส่วนรวมด้วยโรคต่าง ๆ ของประชาชนมีแนวโน้มลดลง แต่เมื่อวิเคราะห์จากอัตราการป่วยด้วยโรคต่าง ๆ แล้ว พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยเฉพาะในชนบทมักจะป่วยด้วยโรครวมคามัญที่ป้องกันได้ในอัตราที่สูงอย่าง

ต่อเนื่องอยู่เสมอ เช่น ในปี พ.ศ. 2521 2522 และ 2523 พบว่า โรคระบาดทาง
 เคนอาหารและอุจจาระร่วงมีอัตราการป่วยสูงถึง 397.7 506.9 และ 596.2 ต่อประชากร
 แสนคน ตามลำดับ สาเหตุสำคัญที่ทำให้อัตราการป่วยด้วยโรคต่าง ๆ สูงขึ้น ได้แก่ สภาวะ
 แวดล้อมเลวลง การสุขาภิบาลที่ไม่ถูกสุขลักษณะ การขาดแคลนน้ำสะอาดบริโภค ประชาชน
 มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเป็นโรคหรือไม่รู้จักการป้องกันตนเองจากโรคต่าง ๆ และการบริการ
 สาธารณสุขที่ครอบคลุมไปไม่ถึงในชนบท (คณะอนุกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข
 2524 : 1) ซึ่ง โกสินทร์ รังสยาพันธ์ (โกสินทร์ รังสยาพันธ์ 2519 : 4) กล่าวว่า
 การขยายการศึกษาของประชาชนนำไปสู่ความไม่รู้ มีความยากจน ตลอดจนการประกอบอาชีพ
 ที่โดยผลผลิตต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ พัทธรา กาญจนารัตน์ (พัธรา กาญจนารัตน์ 2525 : 8)
 กล่าวว่า ความยากจนทำให้รับประทานอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการ
 เจ็บป่วย และมีปัญหาสุขภาพที่พบในเด็กวัยเรียน ย่อมมีผลกระทบโดยตรงต่อการศึกษาเป็น
 อย่างมาก จากการสำรวจสุขภาพของนักเรียน เฉพาะในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียง
 เหนือและภาคใต้ จำแนกตามหมวดอายุ 10 ถึง 14 ปี พบว่า พันธุ์ร้อยละ 49 น้ำหนัก
 ต่ำกว่ามาตรฐานร้อยละ 14 เป็นเหารร้อยละ 14 พันมีหินปูนร้อยละ 10 โรคระบ
 ระบาดเกินหายใจร้อยละ 5 นอกจากนี้ยังตรวจพบโรคอื่น ๆ อีก ได้แก่ โรคผิวหนัง หนู่นานก
 โรคหัวใจ หลอดลมอักเสบ ตามลำดับ (นงลักษณ์ กิริยบุตร และคนอื่น ๆ 2524 : อักสำเนา)
 รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพของเยาวชนในวัยเรียน จึงเห็นได้จาก
 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ แผนที่ 5 มีวัตถุประสงค์โดยมุ่งให้การศึกษาเป็นการเสริมสร้าง
 ให้เด็กมีความรู้ ความคิด มีความสามารถในการประกอบอาชีพ ตลอดจนมีสุขภาพสมบูรณ์และ
 เพื่อให้โรงเรียนเป็นแหล่งกลางในการพัฒนาชุมชนในคานสุขภาพอีกด้วย และรัฐได้กำหนด
 นโยบายสุขภาพศึกษาว่า "จะปรับปรุงและดำเนินงานคานสุขภาพศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีใหม่เพื่อให้ประชาชน
 โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมและมัธยมใหญ่รู้จักปฏิบัติตนในการป้องกันโรค การส่งเสริม

สุขภาพและการรักษาพยาบาลเบื้องต้นด้วยตนเอง" (พัชรา กาญจนวณิชย์

2525 : 8)

สุชาติ โสภประยูร (สุชาติ โสภประยูร 2519 : 14) กล่าวว่า สุขภาพย่อมมีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2523 : 14) กล่าวว่า การมีเจตคติที่ถูกต้องเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีส่วนสร้างเสริมสุขภาพให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สุขภาพดีมีผลทำให้เกิดความสุขสบาย การดำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพที่ดีและมีผลต่อความสำเร็จของเป้าหมายพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ดังนั้น นักเรียนจึงควรมีเจตคติที่พึงปรารถนาต่อการปฏิบัติตนด้านสุขภาพ ซึ่งเจตคตินั้นต้องมีความสัมพันธ์ต่อการเจริญเติบโตทางร่างกายและผลสำเร็จของชีวิตในด้านต่าง ๆ ที่ผู้เรียนตั้งจุดมุ่งหมายไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คาสเตอร์ (Kaster. 1963 : 29 - 30) กล่าวว่า บุคคลสามารถจะปฏิบัติได้ถึงคำว่าสุขภาพได้ เช่น การอยู่ในที่สะอาด การรับประทานอาหารที่ดี การออกกำลังกายที่พอเหมาะ และพบว่า เด็กตั้งแต่อายุ 8 ถึง 11 ปี สามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง แนวคิดดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่าการที่จะดูแลสุขภาพของตนเองเป็นสิ่งที่ทุกคนกระทำได้ ซึ่ง คาสเตอร์ (Kaster. 1983 : 29 citing Orem. 1971 : unpagged) กล่าวว่า การดูแลสุขภาพของตนเองเป็นเรื่องของพฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่การนี้การริเริ่มและมีรูปแบบของตนเองในการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่การดำรงชีวิต เพื่อให้ตนเองมีสุขภาพดี และมีการดำรงชีวิตที่ดี ซึ่งแต่ละบุคคลมีความสามารถที่จะดูแลสุขภาพตนเองได้และความสามารถในการดูแลสุขภาพตนเองนี้จะถูกเลือกและกลายเป็นพฤติกรรมซึ่งนำมาปฏิบัติต่อการดูแลสุขภาพและความสำเร็จในการพัฒนางาน ทั้งที่ สายหยุด ธรรมานนท์ และคนอื่น ๆ (สายหยุด ธรรมานนท์ และคนอื่น ๆ 2521 : 147) เสนอแนะว่าการสอนสุขศึกษาให้แก่แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีอายุระหว่าง 14 ถึง 16 ปี เด็กวัยนี้กำลังอยู่ในระยะวัยรู้ ความรู้สึกลึกซึ้งก็ยังคงเป็นสิ่งสำคัญ ครูจึงจำเป็นต้องปลูกฝังเจตคติเป็นอันดับหนึ่ง เน้นความรู้

เป็นอันดับสอง เนื่องจากเด็กวัยนี้เริ่มโตพร้อมที่จะรับความรู้ และมีความจำเป็นต่อง
นำความรู้ไปสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ เพื่อจะได้มีประสบการณ์อย่างกว้างขวางและเน้น
การปฏิบัติเป็นอันดับสาม

ปัญหา สมบูรณ์ศิลป์ (ปัญหา สมบูรณ์ศิลป์ 2523 : 206) กล่าวว่า
ในการสอนสุขศึกษาจะช่วยให้เด็กพัฒนาบุคลิกภาพของสถานต่าง ๆ โดยสมมสวน
กลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ก็ เพื่อให้สามารถตั้งวินัยปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขภาพ
ได้อย่างชาญฉลาด ฉะนั้นโรงเรียนจึงเป็นสถาบันหนึ่งในสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการ
ให้การศึกษอบรมแก่นักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพและโรคภัยไข้เจ็บ
และการรู้จักดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวทั้งยังสามารถช่วยผู้อื่นในชุมชนให้มี
สุขภาพดีขึ้นด้วย (สายหยุด ชะมานนท์ และคนอื่น ๆ 2521 : 14) บ้านเป็นสถาบัน
เบื้องต้นที่ให้ทั้งความรู้และเจตคติทางสุขภาพ ครอบครัวจึงมีอิทธิพลอย่างมากในการ
เสริมสร้างสุขภาพและการป้องกันโรคให้แก่สมาชิกในครอบครัว ดังที่ ดัน และกิลเบิร์ต
(Dunn and Gillbert) กล่าวว่า "Public health begins in
the family" ถ้าครอบครัวใดไม่กระทำบทบาทหน้าที่หรือในครอบครัวที่ขาดความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพก็จะทำให้สมาชิกของครอบครัวขาดความรู้ ความ
เข้าใจ และมีเจตคติหรือมีการปฏิบัติต่อสุขภาพในทางที่ผิด ๆ ได้ สภาพทางเศรษฐกิจ
ของท้องถิ่น ถ้ามีฐานะทางเศรษฐกิจก็จะช่วยส่งเสริมสุขภาพของเด็กและการศึกษาก็จะ
มีผลดีตามไปด้วย ในเรื่องการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่ ถ้ามีการศึกษาดี
ก็จะมีส่วนส่งเสริมสุขภาพให้ชุมชนมีสุขภาพดีขึ้นเช่นกัน การมีสุขภาพดีย่อมส่งเสริม
บุคลิกภาพ คุณภาพและการปรับตัวของบุคคล อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในด้านต่าง ๆ
ต่อไป (สายหยุด ชะมานนท์ และคนอื่น ๆ 2521 : 15 - 16)

จากความสำคัญที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่า ปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ คือ ทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถ การที่มนุษย์จะมีความรู้ความสามารถอย่างใดได้นั้น จะต้องมีสุขภาพที่ดี เป็นส่วนประกอบพื้นฐานและการที่จะมีสุขภาพที่ดีก็จะต้องมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพที่ดีด้วย ดังนั้น เจตคติจึงเป็นสาเหตุที่จูงใจให้บุคคลสามารถปฏิบัติตนออกจากสิ่งแวดล้อมแห่งความเชื่อผิด ๆ หรือวัฒนธรรมประเพณีที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการมีสุขภาพที่ดีได้ ซึ่งต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงเจตคตินั้นเอง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพ มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งที่สามารถช่วยแก้ปัญหาด้านสุขภาพในอนาคตและเห็นว่าจะลดจากการศึกษาครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการวางแผน การประเมินผล เพื่อการพัฒนาการสอนสุขศึกษาในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 12 ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการให้บริการสาธารณสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดบริการสาธารณสุขหลักบริการสาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งเน้นการช่วยเหลือตนเองและการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นต้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ โภชนาการ สุขภาพส่วนบุคคล สวัสดิศึกษา สุขภาพจิต
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาแตกต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน
5. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผน การประเมินผล และการปรับปรุงเพื่อพัฒนาการสอนสุขศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 12 และเขตการศึกษาร่วมที่สนใจให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
2. เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวิจัย เพื่อพัฒนาโครงการสุขภาพในโรงเรียนส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา
3. เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการปรับปรุง สนับสนุนและส่งเสริมการให้บริการสาธารณสุขโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดบริการสาธารณสุขหลักการสาธารณสุขมูลฐานซึ่งเน้นการช่วยเหลือตนเองและการมีส่วนร่วมของชุมชน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง ปีการศึกษา 2527 ถึงกิจกรรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 เท่านั้น

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2527 สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 โดยการสุ่มแบบกลุ่มตัวอย่างผสม (Multistage sampling) จำนวน 850 คน

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ไคแก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามสภาพ
ดังนี้ คือ

- 1.1 เพศ
- 1.2 การศึกษาของผู้ปกครอง
- 1.3 อาชีพของผู้ปกครอง
- 1.4 รายได้ของผู้ปกครอง

2. ตัวแปรตาม ไคแก่

เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพ หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้สึก ทำที่หรือมีปฏิกิริยาในอันการเอาใจใส่ตนเอง เพื่อให้พ้นจากโรคร้ายไข้เจ็บหรือ อากาศผิดปกติทางร่างกายหรือเพื่อให้ตนเองมีภาวะแห่งความสมบูรณ์ของร่างกายและ จิตใจ เพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยดี

2. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2527 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ เขตการศึกษา 12

3. เขตการศึกษา 12 หมายถึง เขตการศึกษาที่มีพื้นที่ประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ รวม 7 จังหวัด ทั้งนี้คือ นครนายก ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และ ตราด

4. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 106 โรงเรียน (ตามรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก)

5. ระเบียบการศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง ระเบียบการศึกษาสูงสุดของบิดาหรือมารดา หรือผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียนระหว่างปีการศึกษา 2527 แบ่งออกเป็น 4 ระดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 0 - 12) คือ

- 5.1 ผู้ที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา (ผู้ไม่ได้เรียนหนังสือ)
- 5.2 ประถมศึกษา
- 5.3 มัธยมศึกษา
- 5.4 สูงกว่ามัธยมศึกษา

6. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพของบิดาหรือมารดา หรืออาชีพของผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียน (อาชีพที่ทำเป็นหลักเป็นรายได้สูงสุดของครอบครัว) แบ่งออกเป็น 5 ประเภท (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 0 - 19) คือ

- 6.1 รับราชการ ลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ
- 6.2 เกษตรกรรม
- 6.3 ค้าขาย
- 6.4 รับจ้างทั่วไป

7. รายได้ของผู้ปกครองหมายถึง รายได้สูงสุดของบิดาหรือมารดาหรือของผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียน (รายได้สูงสุดของบุคคลคนหนึ่งที่มีรายได้มากที่สุดของครอบครัว) ต่อปี แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ (คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ

สังคมแห่งชาติ 2525 : 1)

7.1 รายได้น้อยกว่า 20,000 บาท

7.2 รายได้ระหว่าง 20,000 บาท - 40,000 บาท

7.3 รายได้มากกว่า 40,000 บาท

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ความหมายของเจตคติ

ความหมายของเจตคดียังไม่เป็นที่ยอมรับกันในหมู่นักจิตวิทยาหรือกลุ่มผู้ทำการศึกษาจิตวิทยา ดังนั้น แต่ละกลุ่มก็ให้ความหมายไปตามความเชื่อของตน ซึ่งมีนักจิตวิทยาหลายคนก็ให้ความหมายของคำว่า เจตคติ ดังต่อไปนี้

เจตคติ (Attitude) เป็นคำที่ใช้กันมากในจิตวิทยาสังคม มาจากศัพท์ภาษาละตินว่า "Aptus" แปลว่า โน้มเอียงเหมาะสม (Allport, 1967 : 3)

เจตคติเป็นสภาวะความพร้อมทางจิตใจ ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็นแรงกำหนดทิศทางปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้อง เจตคติของเด็กได้มาจากประสบการณ์ต่าง ๆ และเมื่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้รับความสำเร็จ เจตคติจะค่อย ๆ ก่อตัวขึ้น (Allport, 1935 : 418)

นิวคอมบ์ (Newcomb, 1954 : 128) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ ซึ่งคนเราได้รับมาจากหรือน้อยก็ได้ เจตคติแสดงออกได้ทางพฤติกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การแสดงออกในลักษณะที่พึงพอใจ ชอบหรือเห็นด้วย ลักษณะนี้เรียกว่า เจตคติเชิงบวกหรือเชิงนิมาน (Positive attitude) อีกลักษณะหนึ่งคือการแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย เบื่อหน่าย ชิงชัง ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า เจตคติเชิงลบ หรือเชิงนิเสธ (Negative attitude)

ฮิลการ์ด (Hilgard, 1962 : 214) ให้คำจำกัดความของเจตคติไว้ว่า เจตคติคือ พฤติกรรมหรือความรู้สึกครั้งแรกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่แนวความคิด

หรือสภาวะการณ์ในการเข้าหาหรือออกห่างเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในครั้งต่อ ๆ ไป ในการเอนเอียงไปในลักษณะอย่างเดิม เมื่อพบสิ่งดังกล่าวนั้นซ้ำอีก

เคแกน (Kagan. 1968 : 613) กล่าวถึง เจตคติว่าเป็นความโน้มเอียงที่ฝังแน่นอยู่ในความคิดและความรู้สึกในทางบวกหรือทางลบ ที่มีต่อสิ่งที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะเจตคติประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 2 อย่างคือ ความรู้ความเข้าใจและอารมณ์ นอกจากนี้ ครูซ (Cruze. 1974 : 187) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นความรู้สึกที่เอนเอียงของจิตใจ ซึ่งมีต่อประสบการณ์ที่คนเราได้รับและเจตคติจะเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ

ส่วนนักจิตวิทยาของไทยได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ ดังนี้คือ

เคโซ สวานานท์ (เคโซ สวานานท์ 2512 : 28) กล่าวว่า เจตคติเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นได้ เปลี่ยนแปลงได้ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางการพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดลอมต่าง ๆ ดังนั้น เจตคติจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในหน้าที่การงานหรืออาชีพของตน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ บุญยิ่ง เจริญยิ่ง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ บุญยิ่ง เจริญยิ่ง 2518 : 3) ให้คำจำกัดความว่า เจตคติเป็นความรู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคลหรือสถานการณ์ใด ๆ ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่ดี ชัดแย้งหรือเป็นกลางก็ได้ ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดีหรือเลวของบุคคลหรือสถานการณ์นั้น ๆ

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ 2520 : 58) ให้ความหมายของเจตคติว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเรานั้น ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้

ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขบวนการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบวิธีของสังคม ซึ่งเจตคตินี้จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็นชัดในกรณีที่สิ่งเรานั้นเป็นสิ่งเรทางสังคม

จากความหมายของเจตคติที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า เจตคติหมายถึงสภาพของจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก ทาที่ ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือสถานการณ์ หรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยบุคคลนั้นจะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะนิทานหรือทางบวก (Positive) คือ ชอบ พอใจ เห็นด้วย สนับสนุนหรือในลักษณะนิเสธ (Negative) คือ ไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่สนับสนุน และเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนี้สามารถสร้างขึ้นได้และเปลี่ยนแปลงได้

องค์ประกอบของเจตคติ

องค์ประกอบของเจตคติสามารถแยกแยะได้ 3 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2520 : 3 - 4) คือ

1. องค์ประกอบทางคานพุทธิปัญญา (Cognitive component)

ได้แก่ ความคิดซึ่ง เป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการที่ถกความคิดว่าจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร
2. องค์ประกอบทางคานหาที่ความรู้สึก (Affective component)

เป็นส่วนประกอบทางคานอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งเป็นตัวเร "ความถิด" อีกต่อหนึ่ง ถาบุคคลมีสภาวะความรู้สึกดีหรือไม่ดี ขณะที่ถิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะออกมาในรูปลักษณะที่แตกต่างกับ (ก็หรือไม่ดี) แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในคานบวก (Positive) และมีความรู้สึกในคานลบ (Negative) ตามลำดับต่อสิ่งนั้น
3. องค์ประกอบทางคานการปฏิบัติ (Behavioral component)

เป็นองค์ประกอบที่เน้นแนวโน้มในทางปฏิบัติ หรือถามีสิ่งเรเหมาะสม จะเกิดการปฏิบัติ หรือมีปฏิกริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง

องค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบนี้จะมีความสัมพันธ์กันมาก บางครั้งจะแยกไม่ออกอย่างเด็ดขาด เช่น ถ้าบุคคลนั้นมีประสบการณ์เคยประสบอุบัติเหตุรถยนต์ว่า มา เขาอาจจะมีความรู้สึกทางลบต่อรถยนต์ (มีความรู้สึกที่ไม่ดีเมื่อนั่งถึงรถยนต์) แต่ขณะเดียวกันเขาอาจจะยอมรับว่า เขาจำเป็นต้องใช้รถยนต์ในการเดินทางไปในที่ต่าง ๆ ซึ่งแสดงว่า เขามีองค์ประกอบค่านิยมที่เป็นไปในทางบวก และมีแนวโน้มที่จะใช้รถยนต์

การก่อรูปของเจตคติ

การก่อรูปของเจตคติ ตามที่อัลพอร์ต (Allport, 1935 : 180) กล่าวไว้ว่า เกิดขึ้นได้จากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมต่าง ๆ ของสังคม และนำเอาสิ่งที่เรียนรู้เหล่านั้นมาเป็นรากฐานของเจตคติ
2. การแบ่งแยกความรู้ที่ได้มาจากประสบการณ์ของตนเอง เช่น เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูมาดีมักมองโลกในแง่ดี
3. ประสบการณ์ที่ได้รับมาจากเดิม แต่รุนแรงในทิศทางดีหรือไม่ดี เช่น บุคคลที่ทำให้เกลียดมาก มีลักษณะอย่างไร ก็มักมีเจตคติที่ไม่ดีต่อบุคคลที่มีรูปร่างลักษณะเช่นนั้น
4. การเลียนแบบ เช่น การที่บุตรเลียนแบบบิดาบรรดาของตน เมื่อบิดามารดามีเจตคติต่อบุคคลหรือสถาบันใดสถาบันหนึ่งเช่นใด บุตรก็มีเจตคติเช่นนั้นด้วย

ประโยชน์ของเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2520 : 4 - 5) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเจตคติไว้ดังนี้คือ

1. ช่วยให้เราเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยการจัดรูปหรือจัดระบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา
2. ช่วยให้มีค่านิยมในตัวเอง (Self-esteem) โดยช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่างซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตนเอง
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์รอบตัว ซึ่งการมีปฏิริยาตอบโต้ หรือกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกไปนั้น ส่วนมากจะหำในสิ่งที่น่าสนใจมาพอใจให้หรือเป็นบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม
4. ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตน ซึ่งแสดงว่าเจตคตินำความพอใจมาสู่บุคคลนั้น

การวัดเจตคติและการสร้างเครื่องมือวัดเจตคติ

ซูซีฟ อ่อนโลกสูง (ซูซีฟ อ่อนโลกสูง 2518 : 117) กล่าวถึงวิธีการวัดเจตคติว่า ในการที่จะทราบถึงเจตคติของใครคนใดคนหนึ่งที่มีต่อวัตถุ คน สัตว์ปหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าเป็นอย่างไรนั้น ควรทำได้โดยวิธีดังต่อไปนี้คือ

1. ใช้แบบสอบถาม
2. สังเกต สัมภาษณ์และบันทึก
3. ใช้สิ่งถ่มิติ
4. ใช้การสร้างจินตนาการ

การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติสามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีก็มีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น การวัดเจตคติโดยวิธี Equal - Appearing Interval ของเทอร์สโตน (Thurstone) วิธี Summated Ratings หรือ Likert Method ของเรนิส ลีเคิร์ต (Rensis Likert) วิธี Scalogram Analysis ของกัตต์แมน (Guttman) และวิธี Semantic Differential ของออดสูก (Osgood)

ในการศึกษารุ่นนี้ ผู้วิจัยได้สร้างมาตราวัดเจตคติแบบจัดอันดับคุณภาพ (Summated ratings) ตามแนวของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งประกอบด้วย สุวรรณ และ เชิดศักดิ์ โสวาสินธุ์ (ประดาเพ็ญ สุวรรณ 2520 : 28 - 32 และ เชิดศักดิ์ โสวาสินธุ์ 2520 : 50 - 56) ใกล้เคียงถึงขั้นตอนการสร้างไว้ ดังนี้คือ

1. พิจารณาว่าองค์การจะวัดเจตคติของใครที่มีต่ออะไร และให้ความหมายของเจตคติและสิ่งที่จะวัดนั้นให้แน่นอน
2. เมื่อตีความหมายของสิ่งที่จะวัดแน่นอนแล้ว ก็สร้างข้อความในแต่ละข้อหัวข้อนั้น ๆ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาในหัวข้อเหล่านั้น โดยข้อความเหล่านั้นจะมีลักษณะที่ตามเกี่ยวกับความรู้สึกของผู้ตอบ ซึ่งผู้สร้างเครื่องมืออาจเขียนขึ้นเองหรือนำมาจากผู้อื่น หรือจากผู้ทรงคุณวุฒิในสถานนั้น ๆ ก็ได้ แต่ต้องมีลักษณะดังนี้
 - 2.1 ต้องเป็นข้อความที่เขียนในแง่ความรู้สึก ความเชื่อหรือความตั้งใจที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ใช่เป็นข้อเท็จจริง (Fact)
 - 2.2 ข้อความที่บรรจุลงในมาตราวัด (Scale) จะต้องประกอบด้วยข้อความที่เป็นทั้งด้านบวก (Positive) และด้านลบ (Negative) ควบคู่กัน
 - 2.3 แต่ละข้อความนั้นจะต้องสั้น เข้าใจง่าย ชัดเจน ไม่กำกวม จำนวนของข้อความที่สร้างขึ้นครั้งแรกนี้ควรมีประมาณ 30 ข้อความขึ้นไป เพราะจะต้องเลือกข้อความที่เหลือประมาณ 20 - 25 ข้อความ ในแต่ละหัวข้อของสิ่งที่จะวัด
3. เมื่อได้ข้อความเพียงพอแล้วกับบรรจุลงในมาตราวัด (Scale) โดยให้มีข้อเลือก 5 ข้อ ดังนี้คือ เห็นควยอย่างยิ่ง เห็นควย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นควย และไม่เห็นควยอย่างยิ่ง

4. กำหนดน้ำหนักในการตอบข้อเลือกต่าง ๆ ของแต่ละข้อความ ซึ่งในการกำหนดน้ำหนักว่าข้อเลือกใดควรจะให้น้ำหนักเท่าใดนั้น มีวิธีการอยู่ 3 วิธี แต่ที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือวิธี Arbitrary Weighting Method ซึ่งกำหนดให้แต่ละข้อเลือกมีน้ำหนัก 5, 4, 3, 2 และ 1 หรือ 1, 2, 3, 4 และ 5 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความว่าจะเป็นค่าบวก (Positive) หรือลบ (Negative)

เอกสารและการวิจัยในประเทศ

สนอง สฤตพราหมณ์ (สนอง สฤตพราหมณ์ 2506 : 25 - 39) ได้ศึกษาการสร้างแบบทดสอบและการสำรวจความเชื่อและความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสุขภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 พบว่า นักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีความเชื่อและความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสุขภาพในเรื่องอาหารมากที่สุด รองลงมาคือความเชื่อโชคลาง

ประจวบ สมพงษ์ และ ปรีชา กิจวัฒน์ชัย (ประจวบ สมพงษ์ และ ปรีชา กิจวัฒน์ชัย 2516 : 11 - 12) ได้ศึกษาความรู้ทางด้านสุขภาพของนักเรียนในจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้แบบสอบถาม ใช้นักเรียน 4 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.3 - 4) ประถมศึกษาตอนปลาย (ป.5 - 7) ระดับมัธยมศึกษา และระดับวิทยาลัยครู ตัวอย่างประชากรชั้นละ 50 คน พบว่า ความรู้ในวิชาสุขศึกษานักเรียนมีความรู้ทางสุขภาพต่ำมากทั้ง 4 ระดับ ความรู้เรื่องสุขาภิบาลยังไม่ดีพอ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่รู้แหล่งน้ำดื่มที่ถูกต้องลักษณะ

ไสว เฟื่องวิทยารัตน์ (ไสว เฟื่องวิทยารัตน์ 2519 : 11) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในกรุงเทพมหานครกับจังหวัดนครราชสีมา พบว่าพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน (ชาย - หญิง) โรงเรียนในกรุงเทพมหานครและจังหวัดนครราชสีมา มีพฤติกรรมสุขภาพด้านความรู้และเจตคติอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ในด้านกาปฏิบัติยังอยู่ในเกณฑ์ต้องแก้ไข ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรม

สุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดนครราชสีมา
ปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน

คณะกรรมการโครงการสุขภาพในโรงเรียน (คณะกรรมการโครงการสุขภาพ
ในโรงเรียน 2517 - 2521 : 9 - 157) ได้ศึกษาการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับ
ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติทางด้านอนามัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 อาเภอ
นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน
ส่วนใหญ่อยู่ในขั้นไม่น่าพอใจเป็นอย่างมาก เนื้อหาการเรียนรู้อาจไม่ครบตามจุดมุ่งหมาย
ที่ตั้งไว้ ด้านเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 7 ยังอยู่ในขั้นไม่น่าพอใจ เนื่องจาก
อิทธิพล ความเชื่อและถ่ายทอดมาจากชุมชนที่ผิด ๆ เรื่องที่อยู่ใกล้ตัวเด็กที่ยังไม่มีผลต่อ
สุขภาพที่มองเห็นชัด เพราะขาดการทดลองและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ด้านการปฏิบัติ
สุขภาพของนักเรียนยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ทุกระดับชั้นมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องเกือบ
ทุกเรื่อง และเรื่องที่ไม่ปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นมีความสำคัญต่อการสร้างสุขนิสัยและโครงสร้าง
ของร่างกายมาก

มุกดา ตฤณานนท์ (มุกดา ตฤณานนท์ 2519 : 69 - 74) ได้ทำการ
ศึกษาผู้ป่วยที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลศิริราช พบว่า จำนวนผู้ป่วย 100 ราย ได้รับการ
วินิจฉัยเบื้องต้นว่าเป็นไข้ไม่ทราบสาเหตุนั้น จากการศึกษาผู้ป่วยพบว่า เป็นไข้ไทฟอยด์
51 ราย คือร้อยละ 51 ซึ่งนับว่าเป็นอัตราสูงมาก และได้ศึกษาทางระบาดวิทยาใน
ผู้ป่วยของภาควิชาอายุรศาสตร์โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 113 ราย พบว่า โรคนี้
เป็นในกลุ่มอายุ 12 - 19 ปี ร้อยละ 69.2 รองลงมาคือช่วงอายุ 20 - 29 ปี
ร้อยละ 20.30 จากการศึกษาสาเหตุที่ทำให้อาการของโรคนั้นยังมีอยู่ เนื่องจาก

1. ได้รับการศึกษาที่ไม่ถูกต้อง โดยได้รับยาปฏิชีวนะในระยะเวลาสั้น ๆ
3 - 4 วัน ก็เปลี่ยนเป็นอย่างอื่นต่อไป

2. ผู้ป่วยรับประทานเองตามร้านขายยาเป็นชุด ๆ ใตยาที่ไม่ถูกต้อง
ในการรักษาทั้งขนาดและระยะเวลา

3. ได้รับการรักษาถูกต้องทั้งขนาดและระยะเวลา แต่เชื่อว่ายามี
ผู้ป่วยที่พบว่ามีการรุนแรงมาก ส่วนใหญ่เป็นพวกที่รักษาไม่ถูกต้อง และ
มาพบแพทย์เมื่อเป็นมานานแล้ว

พัชรา กาญจนารักษ์ และคนอื่น ๆ (พัชรา กาญจนารักษ์ และคนอื่น ๆ
2520 : 151 - 159) ได้ศึกษาโครงการสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
และประถมศึกษาปีที่ 7 ในอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ ครูสอน
สุขศึกษาและนักเรียน พบว่า เจตคติของครูเกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียนอยู่
ในเกณฑ์ดี ครูนอกเขตเทศบาลปฏิบัติโครงการสุขภาพในโรงเรียนมากกว่าในเขต
เทศบาล นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับประถมศึกษาปีที่ 7 ของโรงเรียนในเขตเทศบาล
และนอกเขตเทศบาลมีความรู้แตกต่างกัน ความรู้ทางสุขภาพของนักเรียนในเขต
เทศบาลดีกว่านักเรียนนอกเขตเทศบาล นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และประถมศึกษาปีที่ 7
ของโรงเรียนในเขตเทศบาลมีเจตคติทางสุขภาพถูกต้องมากกว่านักเรียนชั้นประถม
ปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของโรงเรียนนอกเขตเทศบาล นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนนอกเขตเทศบาลมีการปฏิบัติทางด้านสุขภาพถูกต้องมากกว่านักเรียนชั้นประถม
ปีที่ 4 โรงเรียนในเขตเทศบาล และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนในเขตเทศบาล
ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติทางด้านสุขภาพถูกต้อง

กัลยา นาคเพชร (กัลยา นาคเพชร 2521 : 115 - 118) ได้ศึกษา
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียน ตำบลบางพลู อำเภอ
โนนไทย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกัน มีผลทำให้
เจตคติของมารดาต่อประเพณีและความเชื่อในการบริโภคแตกต่างกัน มีผลให้นิสัยในการ

บริโภคของเล็กแตกต่างกัน และนิสัยในการบริโภคของเล็กกับนิสัยในการบริโภคของมารดาที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาหารที่เล็กบริโภค นิสัยในการบริโภคและภาวะโภชนาการของเล็กมีความเกี่ยวข้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวขนาดของครอบครัวและระดับอายุของเล็กมีผลทำให้ปริมาณอาหารที่เล็กบริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชนวนทอง สือสุวรรณ (ชนวนทอง สือสุวรรณ 2521 : 54 - 55) ได้ศึกษาการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และโรงเรียนบางกะปิ พบว่า พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ด้านความรู้ที่อยู่ในขั้นไม่น่าพอใจ นักเรียนหญิงมีความรู้ทางด้านสุขภาพดีกว่านักเรียนชาย เจตคติทางด้านสุขภาพอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ มีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ส่วนการปฏิบัติทางด้านสุขภาพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงของโรงเรียนทั้งสองอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ และมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

จุไร รังสิกระพุ่ม (จุไร รังสิกระพุ่ม 2521 : 47 - 48) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างโรงเรียนปทุมคงคากับโรงเรียนสตรีวิจิตรระสัง ปีการศึกษา 2521 พบว่า ความรู้ทางสุขภาพของนักเรียนโรงเรียนสตรีวิจิตรระสังสูงกว่าของนักเรียนโรงเรียนปทุมคงคา และความรู้ทางสุขภาพของนักเรียนทั้งสองโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ยังไม่น่าพอใจ การเปรียบเทียบความรู้ทางสุขภาพของนักเรียนโรงเรียนปทุมคงคา และนักเรียนโรงเรียนสตรีวิจิตรระสัง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนโรงเรียนปทุมคงคากับนักเรียนโรงเรียนสตรีวิจิตรระสังมีเจตคติทางสุขภาพอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ ทั้งเจตคติเกี่ยวกับสุขภาพทางบวกและทางลบ การเปรียบเทียบเจตคติทางสุขภาพระหว่างนักเรียน

ทั้งสองโรงเรียนในทางบวก ปรากฏว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบเจตคติทางสุขภาพของทั้งสองโรงเรียนในทางลบ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการปฏิบัติทางสุขภาพของนักเรียนทั้งสองโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ไม่ควรปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ และการปฏิบัติทางสุขภาพในเรื่องที่ไม่ควรปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติทางสุขภาพของนักเรียนทั้งสองโรงเรียนในทางที่ไม่ควรปฏิบัติ พบว่ามีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คุณี มังคะศิริ (คุณี มังคะศิริ 2522 : 63 - 65) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพและการปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีการปฏิบัติทางสุขภาพในเรื่องที่ไม่ควรปฏิบัติ และไม่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ ในเรื่องโรคใบ้คิดต่อที่สำคัญ และพบว่านักเรียนส่วนใหญ่สนใจและเห็นความสำคัญของหัวข้อนี้มาก

ทัศนีย์ อินทรสุขศรี (ทัศนีย์ อินทรสุขศรี 2522 : 38 - 39) ได้ศึกษาความรู้ เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ความรู้ทาง ๆ ที่ไม่ถูกต้องมักจะมีผลต่อความเชื่อ เจตคติและการปฏิบัติของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในเรื่องนั้นด้วย เป็นที่น่าสังเกตว่า ชาวอีสานส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการกินอาหาร กินข้าวจุกมาก และอาชีพส่วนใหญ่ใช้แรงงาน จึงมีความเชื่อว่าการกินข้าวมาก ๆ จะทำให้ร่างกายแข็งแรง ผู้ใหญ่มักอยากให้อุบลหลานอ้วน เพราะความอ้วนแสดงควมมีสุขภาพดี แข็งแรง

กาญจนา สิงห์แก้ว (กาญจนา สิงห์แก้ว 2523 : 39 - 41) ได้ศึกษาความรู้ ความคิดเห็นและแนวทางปฏิบัติทางสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2523 พบว่า ความรู้ทางสุขภาพของ

นักเรียนชายและนักเรียนหญิงอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยความรู้ทางสุขภาพของนักเรียนหญิงสูงกว่าความรู้ทางสุขภาพของนักเรียนชายเล็กน้อย ผลการเปรียบเทียบความรู้ทางสุขภาพของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความนึกเห็นทางสุขภาพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ ทั้งความนึกเห็นที่เป็ไปเ็นทางบวกและทางลบ ความนึกเห็นทางสุขภาพที่เป็ไปเ็นทางบวกโดยส่วนรวมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงเห็นด้วยมากที่สุด คือ เรื่อง "การจัดให้มีแพทย์มาตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นประจำทุกปี" ส่วนความนึกเห็นเ็นทางลบโดยส่วนรวมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงเห็นด้วยมากที่สุด คือ เรื่อง "การปรึกษาแพทย์เมื่อมีสิ่งผิดปกติเกี่ยวกับวัยวะเพศเป็น เรื่องน่าอายและไม่สุภาพ" ผลการเปรียบเทียบความนึกเห็นทางสุขภาพของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน แนวทางในการปฏิบัติทางสุขภาพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงส่วนใหญ่ปฏิบัติทางสุขภาพในเรื่องที่ควรปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ แต่ในทางปฏิบัติทางสุขภาพในเรื่องไม่ควรปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงส่วนใหญ่ปฏิบัติมากที่สุดในเรื่องควรปฏิบัติ ได้แก่ เรื่อง "ล้างมือภายหลังถ่ายอุจจาระทุกครั้ง" และปฏิบัติน้อยที่สุดในเรื่องที่ไม่ควรปฏิบัติ ได้แก่ เรื่อง "การให้แพทย์ตรวจร่างกายประจำอย่างน้อยปีละครั้ง" และเรื่องที่มีนักเรียนชายและนักเรียนหญิงปฏิบัติมากที่สุดคือเรื่อง "รับประทานอาหารผิดเวลา" ผลการเปรียบเทียบแนวทางปฏิบัติทางสุขภาพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง พบว่าส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน

กนกรัตน์ สุชะตุงคะ (กนกรัตน์ สุชะตุงคะ 2523 : 38) ได้ศึกษาการวิเคราะห์สุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตแทรกซึมของผู้ออกการร้ายคอมมิวนิสต์ จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า จำนวนที่นอนมีผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพียงคานเดียวคือ นักเรียนที่มีที่นอนมากจะมีความรู้เกี่ยวกับความเจ็บป่วยทางกายมากกว่าจำนวนนักเรียนที่มีที่นอนน้อย ส่วนคานอื่น ๆ พบว่า

มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ อาชีพของผู้ปกครองไม่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียนทุกคน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองและจำนวนพี่น้องไม่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียน บุคคลที่นักเรียนปรึกษาเมื่อมีปัญหา ได้แก่ พ่อ แม่ เพื่อน อื่น ๆ ญาติพี่น้อง ครู และครูแนะแนว ตัวเอง พระ และแพทย์ ตามลำดับ

วิจิต ชาติเพชร (วิจิต ชาติเพชร 2524 : 37 - 38) ได้ศึกษาการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านสุขภาพของนักเรียนไทยพุทธกับนักเรียนไทยมุสลิม ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เจตคติทางสุขภาพ 2 พบว่า ความรู้ทางสุขภาพของนักเรียนไทยพุทธและนักเรียนไทยมุสลิมแตกต่างกัน นักเรียนไทยพุทธมีความรู้สูงกว่านักเรียนไทยมุสลิม เจตคติทางสุขภาพของนักเรียนไทยพุทธกับนักเรียนไทยมุสลิมแตกต่างกัน นักเรียนไทยพุทธมีเจตคติไปทางบวกมากกว่านักเรียนไทยมุสลิม การปฏิบัติทางด้านสุขภาพของนักเรียนไทยพุทธกับนักเรียนไทยมุสลิมไม่แตกต่างกัน ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติทางสุขภาพของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความสัมพันธ์กัน

บุญเชื่อน พุมวิภาต และคนอื่น ๆ (บุญเชื่อน พุมวิภาต และคนอื่น ๆ 2526 : 1105 - 1109) ได้ทำการศึกษาการศึกษาภาวะของโรคอุจจาระร่วงในผู้ประกอบอาหาร โดยทำการตรวจอุจจาระของผู้ประกอบอาหารในโรงพยาบาลศิริราช 134 คน ระหว่างวันที่ 29 เมษายน ถึงวันที่ 30 กรกฎาคม 2524 พบแบคทีเรียและปรสิตก่อโรคร้อยละ 29.85 จากการศึกษาภาวะแวดล้อม พบว่า ผู้ประกอบอาหารที่เป็นเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลศิริราชมีรายได้เดือนละ 1,030 - 4,425 บาท บุคคลภายนอกมีรายได้เดือนละ 200 - 2,000 บาท ผู้ประกอบอาหารทั้งหมดพักอาศัยอยู่ในเขตชนบุรี ร้อยละ 82.63 และกรุงเทพมหานครร้อยละ 17.17

สารเนตร์ ไวกฤต และ อุดม ชมชาญ (สารเนตร์ ไวกฤต และ อุดม ชมชาญ 2526 : 1097 - 1099) ได้ศึกษา เจตคติและปัจจัยในการเกิดเจตคติของประชาชนในเขตจังหวัดสงขลาและบริเวณใกล้เคียงต่อการรักษาโรคกระตุกหัก และ

ขอเคลื่อนในประชาชน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 50 คน ได้แก่ ประชาชนในเขตจังหวัดและ
อำเภอใหญ่ ประชาชนในเขตอำเภอเล็ก ประชาชนในระแวกหมู่บ้าน และผู้ป่วยใน
โรงพยาบาล พบว่า มีความแตกต่างกันบ้างในความเจตคติระหว่างประชาชนในแต่ละ
กลุ่ม โดยสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ การที่มีความรู้สึกและเชื่อถือที่ไม่ดีนั้นมีสาเหตุมาจาก
คำล้าสือ หรือคำบอกเล่าไปในทางที่ไม่ดี ส่วนประสบการณ์ของตัวผู้ถูกสัมภาษณ์เอง
ที่ว่าแพทย์แผนปัจจุบันรักษาไม่ดีในบางที่ โดยเฉพาะในเขตที่ยังไม่มีแพทย์เฉพาะทาง
การเงินทางมารับการรักษาไม่ใช่ปัญหาที่สำคัญ ถ้าใช้จ่ายในการรักษามีปัญหาบ้าง
รักษากับแพทย์แผนปัจจุบันบางแห่งสิ้นเปลืองกว่าแพทย์แผนโบราณมาก แพทย์ต้องปรับรูปร่าง
ในท่าที่และอวัยวะ ตลอดจนการสื่อความหมาย เพื่อให้ผู้ป่วยเข้าใจแผนการรักษาให้
ชัดเจนแท้ แพทย์ในกรุงเทพมหานครควรส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีความเชื่อถือแพทย์ทางจังหวัด
ให้มากขึ้น การศึกษาค้นคว้า เช่น ระดับการเสีงาของผู้ถูกสัมภาษณ์ กลุ่มที่มีการศึกษา
สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 62.0 มีเจตคติที่ดีต่อการรักษาในแผนปัจจุบัน ส่วนกลุ่ม
ที่มีความรู้ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเพียงร้อยละ 58.0 ที่มีเจตคติที่ดีต่อการรักษาใน
แผนปัจจุบัน

การวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

ใน พ.ศ. 2512 กาญจนา สิงห์แก้ว (กาญจนา สิงห์แก้ว 2523 :
9 - 10 อ้างอิงมาจาก Denison. 1969 : 731 - 735) ได้ศึกษาความ
แตกต่างเรื่องสุขปฏิบัติของนักเรียนที่มีฐานะต่ำและนักเรียนที่มีฐานะปานกลางในโรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษา อัลเบิร์ต แกลลาติน (Albert Gallatin) ในรัฐเพนซิลวาเนีย
ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยทำการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ 10 เรื่อง คือ โภชนาการ
สุขภาพจิต สุขภาพครอบครัว การคิดเชื่อโรคต่าง ๆ สวัสดิศึกษา การปฐมพยาบาล

อนามัยชุมชน สุขภาพฟัน สันหนากาการและการพักผ่อน พบว่า โดยส่วนรวมสุขปฏิบัติของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ใกล้เคียงกันมาก แต่มีความแตกต่างกันในบางเรื่อง นักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะมีสุขปฏิบัติน้อยมากในทุกเรื่อง ส่วนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง จะมีสุขปฏิบัติน้อยมากในเรื่องโภชนาการและสุขภาพจิต

ใน พ.ศ. 2514 ชะนวนทอง สื่อสุวรรณ (ชะนวนทอง สื่อสุวรรณ 2520 : 18 - 19, อ้างอิงมาจาก Vergilio. 1971 : 2323 - A) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการสอนระหว่างวิธีบรรยาย สลับอภิปรายของโครงการปรับปรุงการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน (SHEP) ที่มีต่อพฤติกรรมสุขภาพด้านความรู้ และเจตคติเกี่ยวกับเรื่องยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า วิธีสอนแบบบรรยายสลับอภิปราย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติได้ดีกว่า

ใน พ.ศ. 2518 ทฤณี มิ่งกะสิริ (ทฤณี มิ่งกะสิริ 2522 : 18 - 19 อ้างอิงมาจาก Roney. 1975 : 3426-A) ได้ศึกษา การศึกษาเปรียบเทียบความรู้เรื่องยาเสพติด เจตคติที่มีต่อยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดระหว่างนักเรียนชั้น 12 โรงเรียนอันคัมที่ 1 อันคัมที่ 2 และอันคัมที่ 3 ในรัฐมอนทานาตะวันตก พบว่า

1. การมีความรู้ไม่ทำให้มีเจตคติที่มีต่อยาเสพติด คือ คนที่มีความรู้ก็อาจศึกษาเสพติด
2. การมีความรู้ ไม่ทำให้การติดยาเสพติดน้อยลง
3. นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีจะหันกลับไปใช้ยาเสพติดมาก
4. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องยาเสพติดและเจตคติได้รับอิทธิพลส่วนใหญ่มาจากการอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม
5. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องยาเสพติดและเจตคติส่วนใหญ่มาจากการอยู่รวมกันของนักเรียนเพศเดียวกัน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง
2. นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองแตกต่างกัน
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่อยู่ปกครองมีการศึกษาแตกต่างกัน เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองแตกต่างกัน
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่อยู่ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองแตกต่างกัน
5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่อยู่ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 จำนวน 106 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2527 จำนวน 22,170 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ปีการศึกษา 2527 จำนวน 850 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่มตัวอย่างผสม (Multistage Sampling) (บุญธรรม กิจปริศนาวิสุทธิ 2524 : 57)

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียน	จำนวนตัวอย่าง		
			ชาย	หญิง	รวม
นครนายก	นครนายกวิทยาคม	490	48	70	118
	บ้านนา "นายกพิทยากร"	412	54	63	117
ปราจีนบุรี	กัลยาณี	355	-	103	103
	อรัญประเทศ	356	30	71	101
จันทบุรี	เบญจมาราชูทิศ (ค.ม.ภ.2)	279	112	-	112
	ท่าใหม่ "พลสวัสดิ์- รามภานุกุล"	280	46	61	107
ชลบุรี	ชลบุรี "สุขบท"	450	20	74	94
	สัตหีบ	265	56	42	98
	รวม	2,887	366	484	850

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้น ดังนี้

1. สุ่มจังหวัด โดยการสุ่มแบบธรรมด้า ร้อยละ 50 จาก 7 จังหวัด

ในเขตการศึกษา 12

2. สุ่มอำเภอ โดยการสุ่มแบบธรรมดาเพียงจังหวัดละ 2 อำเภอ
 3. สุ่มโรงเรียน โดยการสุ่มแบบธรรมดาเพียงอำเภอละ 1 โรงเรียน
 4. สุ่มห้องเรียน โดยการสุ่มแบบธรรมดาเพียงโรงเรียนละ 3 ห้องเรียน
- จะได้จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 24 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 850 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นแบบสอบถามเจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่ต้องการศึกษาได้แก่ เพศ การศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. โภชนาการ
2. สุขภาพส่วนบุคคล
3. สวัสดิศึกษา
4. สุขภาพจิต

เกณฑ์การให้คะแนนของเครื่องมือ

การตอบแบบสอบถามและการให้คะแนนนี้ให้ผู้ตอบอ่านคำถามในแบบสอบถามทีละข้อและให้คะแนนดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายเชิงบวก ถ้ากลุ่มตัวอย่างตอบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	5
เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	4
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	1
2. ข้อความที่มีความหมายในเชิงลบ ถ้ากลุ่มตัวอย่างตอบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	1
เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	5

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพ
2. สร้างแบบสอบถามตามแนวที่ศึกษามาในข้อ 1
3. เพื่อให้ได้ความเที่ยงตรง จึงนำแบบสอบถามทั้งหมดไปให้ผู้รู้ ซึ่งได้แก่ ผู้สอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 4 ท่าน พิจารณาว่าหัวข้อต่าง ๆ นั้นอยู่ในขอบเขตและ

ครอบคลุมเนื้อหาการดูแลสุขภาพหรือไม่ในแต่ละคำถาม ถ้าผู้รู้ 3 ท่าน เห็นว่าใช้ได้ ก็ถือว่าแบบสอบถามนั้นใช้ได้

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองสอบ (Try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมราชานุสรณ์ จังหวัดนครนายก ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาหาค่าคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความเชื่อมั่นแบบวัดความคงที่ภายใน (Internal consistency) โดยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) หากความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .953 ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นที่สูงพอเพียงสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้

2. หากค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของเอ็ดเวิร์ด (Edwards, 1957 : 152) โดยใช้ t-test คัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ให้เป็นข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง เชื่อถือได้ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2520 : 31) ทำให้ได้รับข้อคำถามตามเกณฑ์ จำนวน 100 ข้อ (ดังแสดงในภาคผนวก ก)

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 12 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. รับหนังสือแนะนำตัวตามข้อ 1 ส่งไปถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาที่ จะเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. รายละเอียดในการทำแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้
 - 3.1 ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าเรียนตามเวลาที่กำหนด
 - 3.2 จัดแจงแนะนำในการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน แก่นักเรียนจนเป็นที่เข้าใจ
 - 3.3 ควบคุมการตอบแบบสอบถามตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มี การซักถามกัน
 - 3.4 ผู้วิจัยทำการสำรวจความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูลทั้งฉบับ ถ้าไม่ถูกต้องก็ขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างให้เพิ่มเติมให้สมบูรณ์จนครบถ้วน
 - 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 11 ถึง 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2528 รวมเวลา 5 วัน

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. สํารวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้สำหรับวิเคราะห์ต่อไป

2. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับประวัติส่วนตัวใช้วิธีหาค่าร้อยละ

3. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเจตคติของนักเรียน โดยให้คะแนนเจตคติตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating - scale) ตามเกณฑ์การสร้างแบบจัดเจตคติของลิเคอร์ท ดังนี้

3.1 ถ้าข้อความในแบบสอบถามเป็นไปในทางบวก

ถ้าตอบว่า	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
ถ้าตอบว่า	เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ถ้าตอบว่า	ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ถ้าตอบว่า	ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบว่า	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

3.2 ถ้าข้อความในแบบสอบถามเป็นไปในทางลบ

ถ้าตอบว่า	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
ถ้าตอบว่า	ไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ถ้าตอบว่า	ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ถ้าตอบว่า	เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบว่า	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

4. การอ่านค่าความสำคัญหรือค่าคะแนนที่ได้ไปแล้ว จะมีความหมายดังต่อไปนี้

ค่าความสำคัญเท่ากับ 5 หมายถึง การมีเจตคติที่ดีมาก

มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 500 คะแนน

ค่าความสำคัญเท่ากับ 4 หมายถึง	การมีเจตคติที่ดี	มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 400 คะแนน
ค่าความสำคัญเท่ากับ 3 หมายถึง	การมีเจตคติปานกลาง	มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 300 คะแนน
ค่าความสำคัญเท่ากับ 2 หมายถึง	การมีเจตคติที่ไม่ดี	มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 200 คะแนน
ค่าความสำคัญเท่ากับ 1 หมายถึง	การมีเจตคติที่ไม่ดีเลย	มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 100 คะแนน

5. จำแนกข้อมูลเป็นกลุ่มตามตัวแปร แล้วทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ Z - test, F - test (One way Analysis of Variance)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบสอบถาม

1.1 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{S_i^2}{S_t^2} \right]$$

(Cronbach. 1970 : 161)

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามแต่ละคน

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

(Edward. 1957 : 152)

เมื่อ	t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนในแต่ละข้อของ กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ
	n_H , n_L	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
	\bar{X}_H , \bar{X}_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
	S_H^2 , S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของการกระจายของคะแนน ในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน

2.1 การอยุ่ละ

2.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

(Ferguson. 1981 : 49)

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใ้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

(Ferguson, 1981 : 68)

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองที่แตกต่างไปตามตัวแปรต่อไปนี้

2.4.1 ทดสอบความแตกต่างของเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างเพศหญิงและเพศชาย โดยใ้สูตร

$$z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ \bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 s_1^2, s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

(ชูศรี วงศ์รัตนะ 2527 : 176 อ้างอิงมาจาก Fried. 1979 : 277)

2.5 ทดสอบสมมติฐานข้อ 3 ข้อ 4 และข้อ 5 โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_A}{MS_W}$$

(Lindquist, 1956 : 63)

เมื่อ F แทน ค่าที่จะพิจารณาใน F-distributing
 MS_A แทน ผลบวกกำลังสอง (Mean square) ระหว่างกลุ่ม
 MS_W แทน ผลบวกกำลังสอง (Mean square) ภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน คะแนนเฉลี่ย
S	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2	แทน ความแปรปรวน
Z	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน Z - distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
SS	แทน Sum of Square
MS	แทน Mean Square
df	แทน Degree of Freedom

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพโดยทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โดยการแจกแจงความถี่ และคิดเป็นร้อยละและเสนอเป็นตาราง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบสอบถามเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่มีต่อการดูแลสุขภาพโดย

2.1 หากค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติของนักเรียนโดยทั่วไปว่ามีเจตคติที่ดีหรือไม่คืออย่างไร

- 2.2 ทดสอบความแตกต่างเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง
- 2.3 เปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาแตกต่างกัน
- 2.4 เปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน
- 2.5 เปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามข้อมูลรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ เพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครอง ดังแสดงไว้ในตาราง 2 - 5 ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	366	43.06
หญิง	484	56.94
รวม	850	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่าจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย คือเป็นนักเรียนหญิงร้อยละ 56.94 นักเรียนชายร้อยละ 43.06

ตาราง 3 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีวุฒิทางการศึกษา	49	5.76
ประถมศึกษา	475	55.88
มัธยมศึกษา	206	24.24
สูงกว่ามัธยมศึกษา	120	14.12
รวม	850	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนมากผู้ปกครองมีการศึกษาในระดับประถมศึกษา คือ ร้อยละ 55.88 รองลงมาเป็นผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คือร้อยละ 24.24 ส่วนผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงกว่ามัศึกษามีเพียงร้อยละ 14.12 และผู้ปกครองที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษามีน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.76

ตาราง 4 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ ลูกจ้างรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ	220	25.88
เกษตรกรรวม	299	25.18
ค้าขาย	201	23.65
รับจ้างทั่วไป	130	15.29
รวม	850	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนผู้ปกครอง
มีอาชีพรับราชการ ลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจมากที่สุด คือร้อยละ 25.88
ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรวมมีมากรองลงมาเป็นร้อยละ 25.18 ผู้ปกครองที่มีอาชีพ
ค้าขายมีเพียงร้อยละ 23.65 และผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปมีน้อยที่สุดคือ
ร้อยละ 15.29

ตาราง 5 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

รายได้ของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000 บาท	238	28.00
ระหว่าง 20,000 - 40,000 บาท	326	38.35
มากกว่า 40,000 บาท	286	33.65
รวม	850	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 20,000 - 40,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 38.35 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 40,000 บาท มีจำนวนมากรองลงมา คือร้อยละ 33.65 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 28

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง

2.1 หากค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 โดยทั่วไปว่ามีเจตคติที่ดีหรือไม่คืออย่างไร

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนของเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพ
ของตนเอง

ตัวแปร	N	\bar{X}	S
เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง	850	397.598	25.449

จากตาราง 6 แสดงว่าเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง
โดยทั่วไปมีคะแนนเฉลี่ย = 397.598 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 25.449 ซึ่งพบว่า
คะแนนเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ระหว่างเจตคติปานกลาง (300 คะแนน)
กับเจตคติที่ดี (400 คะแนน) เมื่อเทียบกับค่าความสำคัญตามเกณฑ์มาตรฐานประมาณค่า

2.2 ทดสอบความแตกต่างของเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพ
ของตนเองระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ตาราง 7 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพ
ของตนเองระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

เพศ	N	\bar{X}	S^2	Z
ชาย	366	394.1335	684.884	3.5227**
หญิง	484	400.3533	603.0508	

** $p < .01$ ($Z = 2.576$)

จากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพ
ของตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($Z = 2.576$)
ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแล้ว พบว่า
นักเรียนหญิงมีเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพดีกว่านักเรียนชาย

2.3 ทดสอบความแตกต่างเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองที่ผู้ปกครองมีการศึกษาแตกต่างกัน

ตาราง 8 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

วุฒิการศึกษาของผู้ปกครอง	N	เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง	
		\bar{X}	S
ไม่มีวุฒิทางการศึกษา (ไม่ได้เรียนหนังสือ)	49	395.959	28.236
ประถมศึกษา	475	396.705	25.469
มัธยมศึกษา	206	397.816	26.151
สูงกว่ามัธยมศึกษา	120	403.683	24.373

จากตาราง 8 แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกัน 4 กลุ่ม คือ ไม่มีวุฒิทางการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา สูงกว่ามัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีวุฒิสูงกว่ามัธยมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 403.683$, $S = 24.373$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีวุฒิมัศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงรองลงมา ($\bar{X} = 397.816$, $S = 25.151$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาวุฒิประถม

ศึกษามีคะแนนเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{X} = 396.705$, $S = 25.469$) นักเรียน
 ที่ผู้ปกครองไม่มีวุฒิทางการศึกษา(ไม่ได้เรียนหนังสือ) มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 395.959$,
 $S = 28.236$) ตามลำดับ แล้วนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับเจตคติของ
 นักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง ดังปรากฏในตาราง 9

ตาราง 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการ
 ดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	4877.46	1625.82	2.506
ภายในกลุ่ม	846	548799.62	648.699	
รวม	849	553677.08		

จากตาราง 9 แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาแตกต่างกัน มีเจตคติ
 ต่อการดูแลสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้

2.4 ทดสอบความแตกต่าง เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองที่ผู้ประกอบการมีอาชีพแตกต่างกัน

ตาราง 10 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามอาชีพของผู้ประกอบการ

อาชีพของผู้ประกอบการ	N	เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง	
		\bar{X}	S
รับราชการ ลูกจ้าง รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ	220	399.755	24.968
เกษตรกรกรรม ค้าขาย	299	395.957	27.612
รับจ้างทั่วไป	201	396.547	23.674
	130	399.885	23.196

จากตาราง 10 แสดงคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามอาชีพของผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน 4 กลุ่ม คือ รับราชการ ลูกจ้าง รัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ เกษตรกรรม ค้าขาย และรับจ้างทั่วไป

เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างทั่วไปมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 399.885$, $S = 23.196$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการหรือลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ มีคะแนนเฉลี่ยสูงรองลงมา ($\bar{X} = 399.755$, $S = 24.968$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายมีค่าเฉลี่ยรองลงมา ($\bar{X} = 396.547$, $S = 23.674$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 395.957$, $S = 27.612$) ตามลำดับ แล้วนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับ เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง ดังปรากฏในตาราง 11

ตาราง 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	2724.73	908.243	1.403
ภายในกลุ่ม	486	547700.27	647.4	
รวม	849	550425.00		

จากตาราง 11 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน มีเจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ตั้งไว้

2.5 ทดสอบความแตกต่างเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน

ตาราง 12 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

รายได้ของผู้ปกครอง	N	เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง	
		\bar{X}	S
ต่ำกว่า 20,000 บาท	238	398.282	24.529
ระหว่าง 20,000-40,000 บาท	326	395.802	24.962
มากกว่า 40,000 บาท	286	399.185	26.684

จากตาราง 12 แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน 3 กลุ่ม คือ รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท รายได้ระหว่าง 20,000 - 40,000 บาท และรายได้มากกว่า 40,000 บาท เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 40,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 399.185$, $S = 26.684$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยสูงรองลงมา ($\bar{X} = 398.282$, $S = 24.529$) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 20,000 - 40,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 395.804$, $S = 24.962$)

ตามลำดับ แล้วนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน ดังปรากฏในตาราง 13

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1880.19	940.095	1.448
ภายในกลุ่ม	847	549966.76	649.311	
รวม	849	551846.95		

จากตาราง 13 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ตั้งไว้

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองในค่านต่าง ๆ ดังนี้คือ
 - 1.1 โภชนาการ
 - 1.2 สุขภาพส่วนบุคคล
 - 1.3 สวัสดิศึกษา
 - 1.4 สุขภาพจิต
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาแตกต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน
5. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ได้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ปีการศึกษา 2527 รวมทั้งสิ้น 850 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่มตัวอย่างผสม (Multistage sampling) เป็นนักเรียนชาย 366 คน นักเรียนหญิง 484 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ใช้แบบสอบถามเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุภาพของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจาก โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานการณ์ภาพโดยทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แจกแจงความถี่และคิดเป็นร้อยละ และเสนอเป็นตาราง
2. หากค่าสถิติพื้นฐานเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุภาพของตนเอง
3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ Z-test
4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (One-way analysis of variance)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุภาพของตนเอง
2. นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีเจตคติที่มีต่อการดูแลสุภาพของตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยที่นักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการดูแลสุภาพของตนเองดีกว่านักเรียนชาย
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาแตกต่างกัน มีเจตคติต่อการดูแลสุภาพของตนเองไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกันมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการเก็บหาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแผนการศึกษาของชาติในแต่ละระดับได้คำนึงถึงการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนในแต่ละระดับ จึงส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชะนวนทอง สือสุวรรณ (ชะนวนทอง สือสุวรรณ 2521 : 54 - 55) ที่ได้ศึกษาการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร ระหว่างโรงเรียนสามเสนวิทยาลัยกับโรงเรียนบางกะปิ พบว่าพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงด้านเจตคติทางสุขภาพอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของ จุไร รังสิกระพุ่ม (จุไร รังสิกระพุ่ม 2521 : 47 - 48) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างโรงเรียนปทุมคงคา กับโรงเรียนสตรีวัชรพงษ์ ปีการศึกษา 2521 พบว่า นักเรียนโรงเรียนปทุมคงคา กับนักเรียนโรงเรียนสตรีวัชรพงษ์มีเจตคติทางสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจทั้งเจตคติเกี่ยวกับสุขภาพทางบวกและทางลบและกาญจนา สิงห์แก้ว (กาญจนา สิงห์แก้ว 2523 : 36 - 41) ได้ศึกษาความรู้ ความคิดเห็น และแนวทางปฏิบัติทางด้านสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2523 พบว่าความคิดเห็นทางด้านสุขภาพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ

ทั้งความคิดเห็นที่เป็นไปในทางบวกและทางลบ ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของคณะกรรมการ
โครงการสุขภาพในโรงเรียน (คณะกรรมการสุขภาพในโรงเรียน 2517 : 2521 :
9 - 157) ได้ศึกษาการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับ ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ
ทางด้านอนามัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 7 พบว่ายังอยู่ในขั้นที่ไม่น่าพอใจ

2. นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
มีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
($Z = 2.576$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากนักเรียน
หญิงมีความสนใจสุขภาพของตนเองมากกว่านักเรียนชาย จึงพบว่าเจตคติแตกต่างจาก
นักเรียนชาย และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่า นักเรียนหญิง มีเจตคติ
ดีกว่านักเรียนชาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชะนวนทอง สือสุวรรณ (ชะนวนทอง
สือสุวรรณ 2521 : 54) ได้ศึกษาการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
และโรงเรียนบางกะปิ พบว่า พฤติกรรมสุขภาพด้านเจตคติทางด้านสุขภาพระหว่าง
นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของ
จุไร รังสิกระพุ่ม (จุไร รังสิกระพุ่ม 2521 : 47 - 48) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบ
พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างโรงเรียนปทุมคงคากับ
โรงเรียนสตรีวัดระฆัง ปีการศึกษา 2521 พบว่า เจตคติทางสุขภาพระหว่างนักเรียน
ทั้งสองโรงเรียนในทางบวก ปรากฏว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบเจตคติทางสุขภาพของทั้งสองโรงเรียนในทางลบ
พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งขัดแย้งกับ
การศึกษาของ กาญจนนา สิงห์แก้ว (กาญจนนา สิงห์แก้ว 2523 : 39 - 43) ได้ศึกษา
ความรู้ ความคิดเห็น และแนวทางปฏิบัติทางด้านสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2523 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น
ทางด้านสุขภาพของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะ
ว่าโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชาระนั้นตั้งอยู่ในชุมชนที่ใกล้เคียงกัน มีความเป็นอยู่

คล้ายคลึงกัน หรืออาจเป็นเพราะโรงเรียนต่าง ๆ เหน่านั้นมีการจัดสภาพการเรียน การสอนการจัดประสบการณ์ และสภาพสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันมากนักก็เป็นได้

3. จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ปกครองมีการศึกษาแตกต่างกันมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เข้าไปตาม สมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาของผู้ปกครองจะไม่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ของเด็ก จึงทำให้เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างกัน หากพิจารณา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการฉบับพุทธศักราช 2521 ทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จะเห็นว่าเน้นเรื่องพฤติกรรมมากเป็นพิเศษ ซึ่งนับว่าเป็นการจัดหลักสูตร ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาแผนใหม่มากขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อการเรียน การสอนสู่ศึกษาเป็นอย่างดี เพราะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพนั้นนับได้ว่าเป็น จุดมุ่งหมายของการสอนวิชาสุขศึกษามาเป็นเวลานานแล้ว (สุชาติ โสภประยูร 2520 : 19) ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กัลยา นาคเพ็ชร (กัลยา นาคเพ็ชร 2521 : 115 - 118) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อภาวะโภชนาการของเด็ก ก่อนวัยเรียน ตำบลค้างพูล อำเภอนนทบุรี จังหวัดนครราชสีมา พบว่าระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีผลทำให้เจตคติของมารดาต่อประเพณี และความเชื่อในเอกราชบริโภคแตกต่างกัน มีผลให้นิสัยในการบริโภคของเด็กแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ สารเนตร ไวกฤต และ อุดม ชมชาญ (สารเนตร ไวกฤต และ อุดม ชมชาญ 2526 : 1097 - 1099) ได้ศึกษาเจตคติและปัจจัยในการเกิดเจตคติของประชาชน ในเขตจังหวัดสงขลาและบริเวณใกล้เคียงต่อการรักษาโรคกระดูกหักและข้อเคลื่อน พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ถูกสัมภาษณ์กลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 62 มีเจตคติที่ดีต่อการรักษาในแผนปัจจุบัน ส่วนกลุ่มที่มีความรู้ต่ำกว่ามัธยมศึกษา ปีที่ 3 มีเพียงร้อยละ 38 มีเจตคติที่ดีต่อการรักษาในแผนปัจจุบัน และไม่สอดคล้องกับ การศึกษาของสัมพันธุ์ บุญเกิด (สัมพันธุ์ บุญเกิด 2522 : 65 - 68) ได้ศึกษา ความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กก่อนวัยเรียน

ในจังหวัดภาคเหนือ พบว่า มารดาที่มีความแตกต่างกันทางด้านระดับการศึกษา มีความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01. มารดาที่ไม่ได้รับการศึกษามีความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างไม่มีเหตุผลสูงกว่ามารดาที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01. มารดาที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างไม่มีเหตุผลสูงกว่ามารดาที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01. แสดงว่าความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างไม่มีเหตุผล แปรผกผันกับระดับการศึกษาของมารดา

4. จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ทั้งนี้อาจจะเป็นเนื่องจากผู้ปกครองในแต่ละอาชีพให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรของคนไม่แตกต่างกัน เพราะในแต่ละอาชีพอาจจะไม่มีเวลาเลี้ยงดูที่พอเหมาะมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของผาสุวรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และคนอื่นๆ (ผาสุวรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และคนอื่นๆ 2523 : 50 - 51) ได้ทำการศึกษารเปรียบเทียบความรู้เจตคติ และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับโรงเรียนสายน้ำผึ้ง พบว่าอาชีพของมารดาไม่มีอิทธิพลต่อเจตคติด้านสุขภาพของนักเรียน และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของพิเชษฐ์ ศรีวรกุล (พิเชษฐ์ ศรีวรกุล 2518 : 78 - 84) ได้ทำการศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางที่มีต่อการที่จะจัดให้มีารสอนเพศศึกษา พบว่า นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่บิดามารดามีอาชีพต่างกันมีเจตคติไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษานันทาของ กนกรัตน์ สุชะตุงคะ (กนกรัตน์ สุชะตุงคะ 2523 : 38) ได้ศึกษาการวิเคราะห์สุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตแทรกซึมของผู้ออกการร้ายคอมมิวนิสต์ จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียนทุกด้าน

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครอง และจำนวนพี่น้องไม่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กัลยา นาคเพชร (กัลยา นาคเพชร 2521 : 115 - 118) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียน ตำบลค้างคูด อำเภอนนทบุรี จังหวัดนครราชสีมา พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันมีผลทำให้เจตคติของมารดาต่อประเพณีและความเชื่อในการบริโภคนแตกต่างกัน มีผลทำให้นิสัยในการบริโภคของเด็กแตกต่างกัน

5. จากการศึกษารังนี้พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกันมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เห็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองในแต่ละระดับที่ต่างกันทำให้ผู้ปกครองของนักเรียนอาจจะไม่มีเวลาเพียงพอที่จะมาอบรมเลี้ยงดูบุตรได้อย่างใกล้ชิด จึงทำให้เจตคติของนักเรียนไม่แตกต่างกันและเด็กในวัยนี้เจริญเติบโตมากแล้ว สามารถตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ วิณี ชิดเชิดวงศ์ (วิณี ชิดเชิดวงศ์ 2521 : 127 - 137) ได้ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคและการเจริญเติบโตของเด็กก่อนวัยเรียน ที่มาจากสภาพครอบครัวต่างกันในประเทศไทย พบว่า เด็กก่อนวัยเรียนที่มาจากสถานภาพเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ชนิดอาหารที่บริโภคของเด็กก่อนวัยเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเด็กก่อนวัยเรียนที่มาจากสถานภาพทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน ความเชื่อในการบริโภคและการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ สัมพันธ์ บุญเกิด (สัมพันธ์ บุญเกิด 2522 : 69) ได้ศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดภาคเหนือ พบว่า มารดาที่มีความแตกต่างกันทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว จะมีความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กแตกต่างกัน มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างไม่มี

เหตุผลสูงกว่ามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และฐานะทางเศรษฐกิจสูง
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางมี
 ความเชื่อเกี่ยวกับการอมรมเลี้ยงดูเด็กอย่างไม่มีเหตุผลสูงกว่ามารดาที่มีฐานะทาง
 เศรษฐกิจสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขอเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองในระดับที่ดี แต่ยังไม่ถึงระดับที่ดีมากกว่าที่ควร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เหล่านี้ควรมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองที่มากกว่านี้ ทั้งนี้เพราะนักเรียนเหล่านี้ส่วนหนึ่งจะห้องออกไปประกอบอาชีพ และอีกส่วนหนึ่งจะต้องศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงจำเป็นต้องมีเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองและเพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันของเขาและยังก่อให้เกิดการรับผิดชอบต่อตนเองในด้านการดูแลสุขภาพของตนเองต่อไป ในการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาจึงควรเน้นเจตคติ ค่านิยมและการปฏิบัติที่ถูกต้องทางด้านสุขภาพให้มากยิ่งขึ้นและสตามันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติที่ถูกต้องทางด้านสุขภาพให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนชายมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองต่ำกว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องจึงควรพิจารณาสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย
2. ผู้ปกครองควรปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง ให้แก่บุตรหลานของตนตั้งแต่เป็นเด็กควบคู่กันไปกับการอมรมเลี้ยงดู
3. หน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องควรปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพแก่ประชาชนในชุมชน ทั้งนี้เพื่อสนองนโยบายการสาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งเน้นการดูแลสุขภาพของตนเอง และเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้องทางด้านการดูแลสุขภาพของตนเอง รวมทั้งจะสามารถปลูกฝังความรู้ ความเชื่อ เจตคติและการปฏิบัติที่ถูกต้องทางสุขภาพไปสู่ประชาชนทั่วไปด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องนี้ในกลุ่มตัวอย่างอื่น นอกเหนือจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 12 เช่น บิดามารดา ครู-อาจารย์ระดับต่าง ๆ นักเรียน นักศึกษาในระดับอื่น ๆ และเขตการศึกษาอื่น ๆ เป็นต้น
2. ควรศึกษาว่าเจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นหรือไม่ เช่น ความรู้ หรือการปฏิบัติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น
3. ถ้าจะศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ต่อไปควรสร้างแบบสอบถามที่มีเนื้อหาต่าง ๆ มากกว่านี้ เช่น ด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม หรือการควบคุมโรค เป็นต้น และแบบสอบถามควรมีข้อความประมาณ 60 - 80 ข้อ เพราะถ้าแบบสอบถามมีมากเกินไปอาจก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงได้
4. ควรศึกษาเจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพที่มีเนื้อหาเดียว จะทำให้การวัดเจตคติได้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะวัด
5. ถ้าต้องการศึกษาเรื่องนี้ต่อไป ควรมีการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ และแต่ละด้านด้วย เพื่อจะได้มีความละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้นกว่านี้
6. ถ้าต้องการศึกษาเรื่องนี้อย่างละเอียดควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มีจำนวนมาก เพื่อให้ได้ตัวแปรที่จะศึกษาละเอียดยิ่งขึ้น เช่น การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรนักเรียนในเขตพื้นที่กับนักเรียนนอกเขตเทศบาล หรือนักเรียนที่เรียนกับครูที่มีวุฒิต่างกัน เป็นต้น

ප්‍රවේශය

บรรณานุกรม

กนกรัตน์ สุระตุงคะ การวิเคราะห์สุขภาพจิตของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในเขต แทรกซึมของบุคลากรรายคอมมิวนิสต์จังหวัดปราจีนบุรี วิทยานิพนธ์

กศ.ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 60 หน้า อัดสำเนา

กมล อุดลยพันธ์ และคนอื่น ๆ การบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2523,
226 หน้า

กัลยา นาคเพชร การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อภาวะโภชนาการของเด็ก

ก่อนวัยเรียน ในห้องที่ควบคุมค่างมูล อำเภอนนทบุรี จังหวัดนครราชสีมา วิทยานิพนธ์

กศ.ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 147 หน้า อัดสำเนา

กาญจนา สิงห์แก้ว ความรู้ความคิดเห็นและแนวทางปฏิบัติทางค่านิยมของนักเรียน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ก.บ. จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย 2524, 64 หน้า อัดสำเนา

โกสินทร์ รังสยานันท์ การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองขบวนการวิจฉกรร ปีที่ 1

ฉบับที่ 2 : 4 ธันวาคม - กุมภาพันธ์ 2519

กองมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ การจัดแผนชั้นเรียนปีการศึกษา

2525 - 2527

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน สำนักราชมนตรี ฉบับที่ ๖ เกี่ยวข้อง

กับการศึกษา (ฉบับที่ ๖) แผนภาพทางการศึกษา ชุดที่ 6 พ.น.ส.ฉบับพิเศษที่ 2526,

6 - 5 หน้า

คณะกรรมการโครงการศึกษาในโรงเรียน การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติค่านิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 7 อำเภอครบุรีศรี จังหวัด นครปฐม กรุงเทพมหานคร กองสุกศึกษาในโรงเรียนกระทรวงสาธารณสุข 2521, 157 หน้า

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน คณะอนุกรรมการการวางแผน สาธารณสุข แผนพัฒนาสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะเวลา 5 พ.ศ. 2525 - 2529 สำนักข่าวพาณิชย์ กรมพาณิชย์สัมพันธ์

จโร รังสิโรดม การเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ระหว่างโรงเรียนปทุมคงคากับโรงเรียนสตรีวิโรจน์ ปีการศึกษา 2521 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 130 หน้า อัดสำเนา

ชานนทอง สีดสุวรรณ การสำรวจพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 117 หน้า อัดสำเนา

ชูชีพ อ่อนโคกสูง เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาการศึกษา วรรณกรรมพิมพ์ 2518, 209 หน้า

ชูศรี วงศ์รัตน์ เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ และท่าปกเจริญผล 2527, 370 หน้า

เชิดศักดิ์ โสวาสินธุ์ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักทดสอบทางการศึกษาและ จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 130 หน้า

ครุณี มังคละศิริ การสำรวจพฤติกรรมสุขภาพก่อนการปฏิบัติของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายในโรงเรียนส่วนกลางและส่วนภูมิภาค วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย 2522, 151 หน้า อัดสำเนา

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น
รายงานการวิจัย ฉบับที่ 18 ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก
โรงพิมพ์คุรุสภา 2518, 136 หน้า

เคโซ สวานานนท์ พัฒนาการจิตวิทยา โอเคียนสโตร์ 2512, 394 หน้า

ทัศนีย์ อินทรสุขศรี ความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของนักเรียน
ระดับประถมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครราชสีมา ปริทัศน์พิมพ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ 2522, 294 หน้า อัดสำเนา

บงลักษณ์ กীরติบุตร และคนอื่นๆ การสำรวจภาวะสุขภาพนักเรียนในเขตชนบท
กองอนามัยโรงเรียน กรมอนามัย 2524 อัดสำเนา

บุญเดือน ทุมวิภาท และคนอื่นๆ "การศึกษาพาหะของโรคอุจจาระร่วงในผู้ประกอบ
อาหาร" วารสารสารศิริราช ปีที่ 35 ฉบับที่ 12 : 1105 - 1109 ธันวาคม 2526

ประจวบ สมพงษ์ และ ปรีดา กิจวัฒน์ชัย ความรู้ทางด้านสุขภาพของนักเรียนใน
จังหวัดนครราชสีมา รายงานการวิจัย กองสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
2516, 170 หน้า อัดสำเนา

✓ ประกาศเพ็ญ สุวรรณ การสอนสุขศึกษา ทบทวนและการประยุกต์ ไทยวัฒนาพานิช
2523, 203 หน้า

ทัศนคติ การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย ไทยวัฒนาพานิช
2520, 142 หน้า

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ หลักการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน อักษรเจริญทัศน์
2523, 215 หน้า

- นาสุวรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ รายงานการวิจัยการเปรียบเทียบความรู้
ทัศนคติและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และโรงเรียนสาธิตแห่ง มหาวชิยาวิทยาลัย
2523, 86 หน้า
- พัชรา กาญจนารัตน์ "งานวิจัยที่เกี่ยวกับสุขภาพในโรงเรียน" วารสารสุขภาพศึกษา
พลศึกษาสหภาพการแห่งชาติ ปีที่ 8 ฉบับที่ 5 : 8 ธันวาคม 2525
- พิเชษฐ์ ศรีวรกุล การศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล
ส่วนกลาง ที่มีต่อการที่จะจัดให้มีการสอนเพศศึกษา ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 90 หน้า
- บุศกา ตฤณยานนท์ "ซ้อเมเน็ลโลลิส" วารสารแพทยสภาสาร ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 :
69 - 74 กุมภาพันธ์ 2519
- วิจิต ธาตุเพชร การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านสุขภาพระหว่างนักเรียนไทยพุทธ
กับนักเรียนไทยมุสลิม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 2 ปรินญาณิพนธ์
ว.ท.ม. มหาวิทยาลัยมหิดล 2524, 105 หน้า อัดสำเนา
- วิดี ชิดเชิดวงศ์ การเปรียบเทียบลักษณะนิสัยในการบริโภคและการเจริญเติบโตของเด็ก
ก่อนวัยเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวต่างกันในจังหวัดนครราชสีมา ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2512, 145 หน้า อัดสำเนา
- สนอง สฤทธพราหมณ์ การสร้างแบบทดสอบและการสำรวจความเชื่อและความเข้าใจผิด
เกี่ยวกับสุขภาพและอนามัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 7 วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2506, 115 หน้า อัดสำเนา

สัมพันธ์ บุญเกิด ความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีต่อความเชื่อมั่นในตัวเอง
ของเด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดภาคเหนือ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 91 หน้า อักซ่าเนา

สมคฤทธิ์ อิศราทิพย์ การสำรวจสุขเบื่องตน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา
2521, 181 หน้า

สารเนตร์ ไชยกุล และ อุดม ชมชาญ "ทัศนคติและปัจจัยในการเกิดทัศนคติของ
ประชาชนในเขตจังหวัดสงขลาและบริเวณใกล้เคียงต่อการรักษาโรคกระดูกหักและ
ข้อเคลื่อน" วารสารสารศิริราช ปีที่ 35 ฉบับที่ 12 : 1097 - 1103 ธันวาคม 2526

สายหยุด สมานนต์ และคนอื่น ๆ การจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนวิทยาลัยครูสวนกุหลาบ
2521, 286 หน้า

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สุขุทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย เอกสารประกอบการสอน
ชุดวิชาวิทยาการระบวมและการควบคุมโรค มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2526, 360 หน้า

สุชาติ โสมประยูร "ข้อคิดสำหรับครู" วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ปีที่ 3 ฉบับที่ 1:4 มกราคม - ตุลาคม 2519

_____ สุวิทย์ ไทยวัฒนาพานิช พิมพ์ครั้งที่ 3 2519, 244

ไสว เชื้อวงษ์นิรันดร์ การเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 7 ในกรุงเทพมหานครกับจังหวัดนครราชสีมา วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2520, 104 หน้า อักซ่าเนา

- Allport, Gordon W. "Attitude," in C. Murchison ed. Handbook of Social Psychology. Clark University Press, Mass., 1935. 1226 p.
- _____. "Attitude," Reading in Attitude Theory and Measurement. Edited by Martin Fishbein New York : John Wiley and Son, Inc., 1967. p. 3.
- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd. ed., New York, Harper and Row, 1970. 752 p.
- Cruze, Wendel W. Educational Psychology. The Ronel Press Company, New York, 1974. 572 p.
- Edwards, Allen Louise. Techniques of Attitude Scale Construction. New York, Appleton - Century - Crofts, 1957. 256 p.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th. ed., Tokyo, McGraw-Hill International Book, 1981. 549 p.
- Hilgard, Ernest R. Introduction to Psychology. New York, Harcourt Brace, 1962. 214 p.
- Kagan, Jerom and Ernest Haveman. Psychology. Harcourt, Brace and World, Inc., New York, 1968. 673 p.
- Lindquist, Everet Franklin. Design and Analysis of Experiment in Psychology. Boston, Moughton Mifflin, 1956. 393 p.
- Mary, Kay Kaster. "Self-care : Health Behavior for the School age child." Topics in Clinical Nursing. (29 - 30), April, 1983.
- Newcomb, Theodore M. Social Psychology. The Dryden Press, Inc., New York, 1954. 223 p.
- Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2nd. ed., New York, McGraw-Hill, 1971. 907 p.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๘

นักเรียนที่รัก

ด้วยขณะนี้ข้าพเจ้ากำลังทำการศึกษาเรื่อง "เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีต่อการดูแลสุขภาพ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท ในการศึกษาครั้งนี้ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถามนี้ จึงใคร่ขอความร่วมมือให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความเป็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อ เพราะคำตอบของนักเรียนเป็นสิ่งที่มีค่าสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อไป คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลต่อคะแนนสอบแต่อย่างใด และจะเก็บข้อมูลนี้เป็นความลับ

หวังใจว่าคงได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สมปอง ยวงสอาด

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกสุขศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะทราบเจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง ของนักเรียน เพื่อนำผลของการศึกษานี้มาใช้สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ให้สอดคล้องกับเจตคติของนักเรียนยิ่งขึ้น ดังนั้นขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อโดยละเอียด และกรุณาตอบตามเจตคติที่เป็นจริงให้ครบทุกข้อ แต่ละข้อตอบเพียงคำตอบเดียว ผู้วิจัยจะเสนอผลของการวิจัยเป็นส่วนรวม ซึ่งจะไม่กระทบกระเทือนต่อตัวนักเรียนหรือผู้อื่นแต่อย่างใด

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง

แบบสอบถามตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน

โปรดเขียนเครื่องหมาย ถูก (✓) ลงในช่องสี่เหลี่ยม หน้าข้อความที่เป็นจริงมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เพศ ชาย หญิง

2. ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง

ไม่รู้ดีทางการศึกษา (ไม่เรียนหนังสือ)

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

สูงกว่ามัธยมศึกษา

3. อาชีพของผู้ปกครอง

- รับราชการ ลูกจ้างรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ
- เกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์
- ค้าขาย
- รับจ้างทั่วไป
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. รายได้ของผู้ปกครอง ต่อปี

- ต่ำกว่า 20,000 บาท
- ระหว่าง 20,000 ถึง 40,000 บาท
- มากกว่า 40,000 บาท

ถ้าไม่สามารถบอกรายได้ทั้งปีได้ ให้บอกว่ามีรายได้ประมาณเดือนละ.....บาท

แบบสอบถามตอนที่ 2 เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง

ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าตัวนักเรียนเองมีเจตคติต่อเรื่องการดูแลสุขภาพของตนเองในแต่ละเรื่องอย่างไร คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาได้แล้วโปรดเขียนเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนเพียงข้อเดียว

ตัวอย่าง

นักเรียนมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองอย่างไร

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ก	ล้างมือก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง	✓				
ข	ควรรับประทานอาหารหลาย ๆ ชนิดในแต่ละมือ			✓		

จากตัวอย่าง

ข้อ ก แสดงว่านักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งกับเรื่อง ล้างมือก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง

ข้อ ข แสดงว่านักเรียนไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับเรื่องควรรับประทานอาหารหลาย ๆ ชนิดในแต่ละมือ

เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพต้านโภชนาการ

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	อาหารที่มีราคาแพง เป็นอาหารที่มีคุณค่า					

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2/	การรับประทานอาหาร ประเภทขามาก ๆ จะทำ ให้ร่างกายแข็งแรง					
3/	การรับประทานผักมาก ๆ ช่วยให้การขับถ่ายได้ดี					
4/	รับประทานอาหารที่ไม่มีรสจัด จะเป็นอันตรายต่อกระเพาะ อาหาร					
5	การดูหรือทำโทษเด็กขณะ รับประทานอาหารเป็นสิ่ง ไม่สมควร					
6	การพูดเรื่องขบขันขณะกิน อาหารอาจส่งผลอาหารได้					
7/	การรับประทานวิตามินเป็น ประจำช่วยป้องกันการขาด สารอาหาร					
8	เนื้อกุ้งดิบ ๆ เมื่อบีบมะนาว ใส่ลงไปแล้วนำมารับประทาน ได้อย่างปลอดภัย					

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9	หอยแครงที่ลวกสุก ๆ ดิบ ๆ มีประโยชน์ต่อร่างกาย มากกว่าหอยแครงที่ทำให้สุก					
10	ผลไม้นักขนิดต้องล้างให้ สะอาดก่อนนำมารับประทาน					
11	ล้างผักสดให้สะอาด ก่อนนำมารับประทาน					
12	ล้างมือให้สะอาดทุกครั้ง ก่อนปรุงอาหาร					
13	การรับประทานอาหาร ควรใช้ช้อนตักแทนมือหยิบ					
14	การรับประทานอาหาร ร่วมกับผู้อื่นควรใช้ช้อนกลาง ตักอาหาร					
15	ภาชนะใส่อาหารที่ล้างเก็บ ไว้นานแล้วก่อนนำมาใส่ อาหารจำเป็นต้องล้าง อีกครั้ง					
16	การใช้น้ำคลองที่ทำให้ สะอาดแล้วนำมาล้างภาชนะ ที่ใส่อาหารได้อย่างปลอดภัย					

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
17	น้ำคลองทำให้ได้ช่วยสารส้ม แล้วนำมาใช้ดื่มก็ได้อย่าง ปลอดภัย					
18	การหลีกเลี่ยงรับประทาน อาหารทุกชนิดที่ทำให้เกิด ผื่นขึ้นตามร่างกายจะเป็น ผลดีต่อตนเอง					
19	ล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทาน อาหารทุกครั้ง					
20	รับประทานอาหารให้เป็น เวลาทุกมื้อ					

เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพส่วนบุคคล

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
21	ไผ่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อ ร่างกาย					
22	ต้องเรียดตัวให้แห้งหลัง อาบน้ำแล้ว					

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
23	หลีกเลี่ยงการปรุงอาหาร ขณะมีฝุ่นขึ้นที่มือ					
24	ถ้ามีฝุ่นขึ้นตามตัวโดยไม่ ทราบสาเหตุต้องรีบไป ปรึกษาแพทย์					
25	ไม่ควรอ่านหนังสือขณะอยู่ ในรถที่กำลังเคลื่อนที่					
26	การปิดไฟขณะนอนหลับ ทำให้นอนหลับได้ดีกว่า การนอนเปิดไฟ					
27	การมองแสงสว่างที่เกิดจาก การเชื่อมโลหะต้องสวม แว่นตากันแสงเสมอ					
28	การให้ยาหยอดตาพร้อมกับ ผู้อื่นอาจติดโรคได้					
29	การพักผ่อนมากๆ ขณะ เจ็บตาจะช่วยให้ตากลับสู่ สภาพเดิมเร็วขึ้น					
30	การแปรงฟันหรือบ้วนปาก ให้สะอาดทุกครั้งหลัง รับประทานอาหารเป็นสิ่ง ที่พึงปฏิบัติ					

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
31	การไปพบแพทย์เมื่อฟันมี อาการผิดปกติเท่านั้นจะไม่ ต้องเสียเวลามาก					
32	การใช้น้ำเกลือบ้วนปาก หลังรับประทานอาหารจะ ช่วยป้องกันโรคในช่องปาก					
33	ทัศนของแปรงสีฟันเปลี่ยน ไปจากสภาพเดิมควรเปลี่ยน อันใหม่					
34	ถ้าฟันแท้หักไปอาจทำให้ ฟันที่เหลืออยู่รวมได้					
35	การเคี้ยวหมอย ๆ จะช่วยทำ ให้หูสะอาดยิ่งขึ้น					
36	ขณะดื่มน้ำไม่ควรปิดจมูก พร้อมกันทั้งสองข้าง					
37	ถ้าจะฟังเพลงให้ไพเราะควร เปิดเครื่องเสียงให้ดัง มาก ๆ					
38	ควรละเว้นการซื้อยาหยอดหู มาใช้ด้วยตนเอง					

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
39	ควรระดมอย่างน้อย สี่คนละ 2 ครั้ง					
40	หาวิธีร่วมกับผู้อื่นโดย ปลอดภัยจากโรคติดต่อ					
41	เมื่อมีอาการคันที่รุนแรง ฉีดปรกติกอร์รี่ไปพบแพทย์					
42	ควรใส่ยาสระผมที่ใช้แล้ว ทำให้เกิดตุ่มหนองขึ้นที่ศีรษะ					
43	การใส่ผ้าเช็ดหน้าปิดปาก และจมูกทุกครั้งขณะจาม หรือไอเป็นสิ่งจำเป็น					
44	การเป็นหวัดเรื้อรังนาน ๆ อาจทำให้เกิดเป็นโรค อย่างอื่นได้					
45	การบ้วนเสมหะหรือน้ำลาย ในภาชนะที่มีฝาปิดมิดชิด ช่วยป้องกันโรคได้					
46	คนที่เป็นโรคแพ้อากาศควร มียาแก้แพ้ติดตัวอยู่เสมอ					

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
47	เชื้อโรคอาศัยอยู่ในเล็บได้					
48	การที่มีคอกสีขาวขึ้นตามเล็บ เป็นธรรมชาติของเล็บอย่าง หนึ่ง					
49	สวมรองเท้าทุกครั้งเมื่อเดิน บนพื้นดิน					
50	ปิ่นและนั้งให้ตัวตรงอยู่เสมอ					
51	การถ่ายอุจจาระในส้วมที่ ถูกสุขลักษณะจะช่วยป้องกัน โรคพยาธิ					
52	การนำอุจจาระมาทำปุ๋ยรดผัก อาจทำให้เกิดโรคพยาธิได้					
53	ถ้ามีอาการท้องผูกบ่อย ๆ ควรกินยาระบายเป็นประจำ					
54	การปรึกษาแพทย์เมื่อมีอาการ ผิดปกติที่อวัยวะเพศเป็นสิ่ง ที่น่าละอาย					

เจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพด้านสวัสดิศึกษา

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
55	ยามางชนิดที่เก็บไว้นาน แล้วควรทิ้งไป					
56	เครื่องใช้ทุกชนิดเมื่อเลิก ใช้แล้วต้องเก็บเข้าที่เดิม					
57	แกวที่มีรอยเปื้อนควรนำไป ใส่ถังสอ					
58	ไม่ควรใส่ของสิ่งสกปรกอาหาร รับประทาน					
59	ไม่ควรใส่ความมืดทอกระปุ แพนพอน					
60	การเบียดูหึ่งไว้อาจก่อให้เกิด อุบัติเหตุได้					
61	กระตักน้ำรกรกรควรเก็บใน ที่ปิดมิดชิด					
62	ความชื้นเป็นสื่อของกระแส ไฟฟ้าได้					
63	บันไดบ้านควรขัดพื้นให้ เป็นเงามัน					
64	ภายในบ้านควรมีเครื่อง ดับเพลิงเคมี					

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
65	การใช้แก๊สหุงต้มทุกครั้ง ควรจุดไฟก่อนแล้วจึงเปิด แก๊ส					
66	คนที่เป็นโรคเบาหวานควร มีน้ำตาลหรือสูงกว่าปกติ ติดตัวเสมอ					
67	คนที่เป็นโรคความดันโลหิต สูง อาจเกิดอันตรายในขณะ ขับรถยนต์ได้					
68	การขับที่จักรยานโกลด์เอน อาจเกิดอันตรายได้ง่าย					
69	การโดยสารเรือต้องเชื่อฟัง นายท้ายเรือ					
70	การข้ามถนนตรงทางข้าม จะทำให้เกิดความปลอดภัย น้อยกว่าข้ามที่อื่น					
71	การเดินตามถนนไม่ควร หยอกล้อกัน					
72	เมื่อถูกสุนัขกัดไม่จำเป็น ต้องไปพบแพทย์					

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
73	นั่งตอยอาจเป็นอันตราย ถึงชีวิตได้					
74	คนที่เป็นโรคลมชักหรือ โรคลมบ้าหมูในเวลาที่ไม่ มีอาการ ถ้าเดินทางไปไหน ก็ต้องมีเพื่อนไปด้วย					
75	การดื่มสุร่าทำให้เกิด อุบัติเหตุได้ง่าย					
76	ไปพบแพทย์ทันที เมื่อสงสัย ว่าจะมีกระดูกหัก					

เจตคติที่มีต่อการดูแลและสุขภาพจิต

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
77	การอยู่ร่วมกับควรยอมรับ ฟังเหตุผลของทุกคน					
78	การที่ทุกคนในครอบครัวมี ความรักใคร่กันถึงแม้ว่ามี ฐานะไม่ร่ำรวยก็มีความสุข ได้					
79	คนที่มีเรื่องสะเทือนใจไม่ ควรแสดงให้ผู้อื่นรู้					
80	คนที่มีร่างกายพิการก็มี สุขภาพจิตที่ดี					
81	ไม่ควรวางสิ่งของให้ เสียงดัง เมื่อมีอาการโกรธ					
82	พ่อแม่ไม่ควรที่เด็กต่อหน้า แขก					
83	คนที่ชอบทะเลาะกับเพื่อน เป็นคนที่มีปัญหา					
84	การดื่มสุราช่วยให้คน เขาสั่งคนได้ง่าย					

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
85	ไม่ควรวิตกกังวลมากใน เหตุการณ์ต่าง ๆ					
86	ท่านควรแสดงความยินดีกับ ผู้ที่ประสบความสำเร็จใน การทำงาน					
87	การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับอย่างสม่ำเสมอ เป็นสิ่งจำเป็น					
88	การออกกำลังกายอย่าง สม่ำเสมอทำให้มีจิตใจ เบิกบาน					
89	การทำงานอดิเรกช่วยทำ ให้เกิดความสบายใจ					
90	การอยู่ในห้องคนเดียวจะ ทำให้สบายใจขึ้น					
91	คนที่ถูกแนะนำให้ไปพบ จิตแพทย์เป็นคนที่น่าอาย					
92	การทดลองเสพยาเสพติด เพียง 1 - 2 ครั้งก็อาจ ติดยาได้					

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
93	การแสดงอารมณ์โกรธให้ คนอื่นเห็นเป็นสิ่งที่ไม่ควร กระทำ					
94	ไม่ควรโกรธคนที่คัดค้านความ คิดเห็นของท่าน					
95	ท่านพอใจในสภาพเป็นอยู่ ของตนเอง					
96	เมื่อมีความไม่สบายใจท่านจะ ปรึกษาผู้ปกครอง					
97	เมื่อมีความเจ็บป่วยท่านไม่ กังวลว่าจะเป็นโรคอย่างอื่น อีก					
98	การรู้จักให้อภัยจะทำให้มี สุขภาพจิตดี					
99	การช่วยเหลือผู้อื่นบ้างตาม ความจำเป็นจะทำให้ท่าน สบายใจ					
100	การวางแผนการทำงานไว้ ล่วงหน้าเสมอ เป็นส่วนหนึ่ง ของการตัดสินใจที่ดี					

ตาราง ค่าอำนาจจำแนก

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก t	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก t
1	58.33	21	1.778
2	2.578	22	1.853
3	2.7185	23	2.334
4	4.008	24	2.670
5	1.973	25	2.852
6	2.4183	26	2.136
7	2.2583	27	1.75
8	2.689	28	2.926
9	2.0575	29	3.434
10	4.1866	30	4.621
11	3.6575	31	1.873
12	7.491	32	1.739
13	4.901	33	3.266
14	4.901	34	2.645
15	4.261	35	2.559
16	2.022	36	2.933
17	1.75	37	4.453
18	1.75	38	3.490
19	2.670	39	5.030
20	14.607	40	2.551

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก t	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก t
41	5.405	61	2.639
42	2.195	62	6.0
43	3.106	63	2.359
44	1.924	64	3.267
45	6.06	65	2.286
46	2.461	66	2.485
47	3.693	67	2.230
48	2.620	68	9.652
49	3.381	69	4.057
50	3.652	70	4.0
51	4.242	71	2.690
52	2.295	72	6.1
53	5.563	73	2.21
54	2.325	74	2.56
55	2.656	75	2.949
56	8.036	76	2.68
57	2.852	77	2.828
58	2.90	78	3.43
59	2.657	79	2.460
60	2.633	80	2.255

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก t	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก t
81	3.69	91	2.25
82	2.354	92	2.182
83	2.198	93	3.697
84	1.754	94	1.879
85	1.948	95	4.31
86	2.586	96	2.802
87	4.0	97	2.642
88	6.089	98	2.559
89	3.43	99	2.25
90	2.47	100	2.437

ตาราง โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 12 ปีการศึกษา
2527 จำแนกเป็นรายจังหวัดและอำเภอ

จังหวัด	อำเภอ	เลขที่	โรงเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน	
ฉะเชิงเทรา	เมือง	1	เบญจมารารังษิษย์	10	487	
		2	คัคครุณี	10	450	
		3	พุทธโศภร	6	259	
		4	ชนะสงสารวิทยา	3	95	
	บางคล้า	5	วัดเปี่ยมมีโคตราราม	4	142	
		6	บางคล้าพิทยาคม	5	239	
		บางน้ำเปรี้ยว	7	บางน้ำเปรี้ยววิทยา	4	186
	8		คณนิมพลพิทยาคม	3	103	
	บางปะกง	9	บางปะกง "บวรวิทยายน"	5	225	
		บ้านโพธิ์	10	พุทธรังษิพิบูล	5	210
	11		ผานิตวิทยา	1	42	
	12		วิทยารามภูร้งสรร์ก	3	120	
	พนมสารคาม	13	พนมสารคาม "พนมออกุศลวิทยา"	10	467	
		14	หนองแถมวิทยา	2	82	
		สนามชัยเขต	15	สนามชัยเขต	3	97
	กิ่ง อ.แปลงยาว		16	ไผ่แก้ววิทยา	3	124
	กิ่ง อ.ราชสาสน์		17	ราชสาสน์วิทยา	1	26
รวม	7 อำเภอ 2 กิ่ง		78	3,354		

ตาราง (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	เลขที่	โรงเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน
จันทบุรี	เมือง	1	เบญจมาศวิทยาส์ (ค.ม.ก. 2)	6	279
		2	ศรียานุสรณ์	8	367
		3	บางกะจะ	3	120
	ท่าใหม่	4	ท่าใหม่	7	280
			"พุทธสวัสดิ์ราษฎร์นุกูล"		
		5	ศรีรัตนราษฎร์นุกูล	3	139
		6	เจ้าสุกิม "โรตารีอุปถัมภ์"	3	95
	แหลมสิงห์	7	แหลมสิงห์วิทยาคม "อาหารสังฆะวัดนอญอุปถัมภ์"	4	170
	ขลุง	8	ขลุงรัศคากิเษก	7	274
	มะขาม	9	มะขามสรรเสริญ	3	127
โป่งน้ำร้อน	10	พลวงวิทยาคม	2	67	
	11	โป่งน้ำร้อนวิทยาคม	2	79	
	12	ทรายขาววิทยา	4	147	
รวม	6 อำเภอ			52	2,144

ตาราง (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	เลขที่	โรงเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน
ชลบุรี	เมือง	1	ชลราษฎรอำรุง	10	490
		2	ชลกันยานุกูล (ค.ม.ภ.2)	8	374
		3	ชลบุรี "สุขุมวิท"	10	450
		4	แสนสุข	5	217
		5	บ้านสวน "จันอนุสรณ์"	6	271
		6	หนองรีมิงคณสูขสวัสดิ์	2	63
		7	อ่างศิลาพิทยาคม	3	135
	พนัสนิคม	8	พนัสนิคม	12	540
		9	ทุ่งเหียงพิทยาคม	4	153
		10	หัวถนนวิทยา	3	125
		11	เกาะโพธิ์ถัวยงามวิทยา	4	123
		12	อุทกพิทยาคม	3	125
	ศรีราชา	13	ศรีราชา	12	533
		14	ทุ่งสุขลาพิทยา "กรุงเทพฯอนุเคราะห์"	5	219
		15	บึงศรีราชาพิทยาคม	3	125
		16	สุรศักดิ์วิทยา	3	126

ตาราง (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	เลขที่	โรงเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน
ชลบุรี	บางละมุง	17	โพธิ์สัมพันธ์พิทยาคาร	10	451
		18	บางละมุง	6	273
		19	ฉินแจมวิชาสอน	3	102
	สัตหีบ	20	สัตหีบวิทยาคม	6	265
		21	พลูตาหลวงวิทยา	5	225
		22	สิงห์สมุทร	11	475
	บ้านบึง	23	บ้านบึง "อุตสาหกรรมนุเคราะห์"	12	497
รวม	6 อำเภอ			146	6,303

ตาราง (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	เลขที่	โรงเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน
ตราด	เมือง	1	ตราดตระการคุณ (กมภ.2)	6	268
		2	สตรีประเสริฐศิลป์	7	279
		3	ตราดสรรเสริญวิทยาคม	4	169
	เขาสมิง	4	เขาสมิงวิทยาคม "จงจันต์ รุจิรวงศ์อุปถัมภ์"	4	144
		5	แหลมงอบวิทยาคม	3	94
		6	คลองใหญ่วิทยาคม	1	38
		7	บ่อไร่วิทยาคม	4	140
รวม	4 อำเภอ 1 กิ่ง			29	1,132

ตาราง (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	เลขที่	โรงเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน
นครนายก	เมือง	1	นครนายกวิทยาคม	12	490
		2	นวมราชานุสรณ์	4	157
		3	เมืองนครนายก	3	118
	บ้านนา	4	บ้านนา "นายกพิทยากร"	9	412
		5	เขาเพิ่มนารีพัฒนวิทยา	3	101
		องค์กรักษ์	6	องค์กรักษ์	6
	7		ภัทรพิทยาคารย์	2	57
	ปากพลี	8	ปากพลีวิทยาคาร	5	184
รวม	4 อำเภอ			44	1,786

ตาราง (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	เลขที่	โรงเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน	
ปราจีนบุรี	เมือง	1	ปราจีนราษฎร์บำรุง	10	441	
		2	ปราจีนกัลยาณี	8	355	
		3	วัดป่ามะไฟ	1	35	
		4	อตุลศาสนกิจศึกษา	1	23	
		5	ไทยรัฐวิทยา	5	186	
	กบินทร์บุรี	6	กบินทร์บุรี	3	120	
		7	กบินทร์วิทยา	7	303	
		8	ลาดตะเคียนราษฎร์บำรุง	2	123	
		9	บ้านวังตะเคียนวิทยา	2	66	
		10	ตาพระยา	7	281	
	นาดี	บ้านสร้าง	11	มณีเสวตร์อุปถัมภ์	3	103
			12	จิตใจดี	4	152
			13	ศรีรักรัษฎราษฎร์บำรุง	2	68
	โคกปีบ	ประจันตคาม	14	โคกปีบวิทยาคม	1	48
			15	ประจันตราษฎร์บำรุง	6	238
	วัฒนานคร		16	สุวรรณวิทยา	3	104
			17	วัดพรหมประสิทธิ์	2	50
			18	วัฒนานคร	4	161
			19	ชั้นนกกแก้ววิทยา	2	61

ตาราง (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	เลขที่	โรงเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน
ปราจีนบุรี	ศรีมหาโพธิ์	20	ศรีมหาโพธิ์	4	180
		21	สระแก้ว	7	290
		22	บ้านแก่งวิทยา	3	125
		23	เขาดกรรจวิทยาคม	2	92
	อรัญประเทศ	24	ท่าเกษมพิทยา	2	56
		25	อรัญประเทศ	8	356
		26	คลองน้ำใสวิทยาคาร	2	90
		27	วังน้ำเย็นวิทยาคม	7	285
กิ่ง อ.วังน้ำ เย็น					
รวม	10 อำเภอ 1 กิ่ง			109	4,392

ตาราง (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	เลขที่	โรงเรียน	จำนวน ห้องเรียน	จำนวน นักเรียน
ระยอง	เมือง	1	ระยองวิทยาคม (คมภ.1)	12	569
		2	เพร็ภษมาตาวิทยา	4	154
		3	มาบตาพุดพันพิทยากร	5	194
		4	วัดป่าประดู่	6	250
	แกลง	5	แกลง "วิทย์สถาวร"	9	376
		6	ชำนาญสามัคคีวิทยา	6	250
		7	สุนทรภู่พิทยา	3	101
	บ้านค่าย	8	บ้านค่าย	10	406
		9	นิคมวิทยา	5	206
	ปลวกแดง	10	ปลวกแดงพิทยาคม (มพช.)	3	122
		11	บ้านฉางกาญจนกุลวิทยา	7	315
	นาง จันทร	12	วังจันทร์วิทยา	3	116
รวม		4 อำเภอ 2 กิ่ง		73	3,059
รวมทั้งสิ้น	41 อำเภอ 6 กิ่ง		106		22,170

เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพ

บทคัดย่อ

ของ

สมปอง ยวงสอาด

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม 2528

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเองที่มีความแตกต่างกันทางด้านเพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 จำนวน 850 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มตัวอย่างผสม (Multistage sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามเจตคติที่มีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Z-test และ F-test

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง
2. นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองแตกต่างกับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเรียนหญิงมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองดีกว่านักเรียนชาย
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ปกครองมีการศึกษาแตกต่างกันมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันมีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกัน มีเจตคติต่อการดูแลสุขภาพของตนเองไม่แตกต่างกัน

THE ATTITUDE OF MATTAYOM SUKSA III STUDENTS
TOWARDS HEALTH CARE

AN ABSTRACT
BY
SOMPONG YUANGSAARD

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
March 1985

The objectives of this study were to study and compare the attitudes of Mattayom Suksa III students towards health care in a number of variables namely : sex, education, occupation and family income. A sample of 850 students in public secondary schools pertaining to Educational Region 12 were drawn by using multistage sampling technique. Questionnaires concerning students' attitude towards health care were devised and distributed to the designated sample students. Data were collected and analysed employing Z-test and F-test statistics.

The results of this study revealed that :

1. The mattayom suksa III students had considerably good level of attitude towards health care.
2. The mattayom suksa III students of different sexes had differences in their attitudes towards health care at the .01 level of significance. The female students had better level of attitude than those of male students
3. The mattayom suksa III students of different educational family backgrounds did not have any difference in their attitudes towards health care.
4. The mattayom suksa III students of different family occupation had no difference in their attitude towards health care.
5. The mattayom suksa III students of different family income had no difference in their attitude towards health care.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล นางสาวสมปอง ยวงสอาด

วัน เดือน ปีเกิด 20 กุมภาพันธ์ 2494

สถานที่เกิด ตำบลพรหมณี อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 2 ถนนพรานนก ตำบลศิริราช อำเภอบางกอกน้อย

กรุงเทพมหานคร

- ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2510 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนบ้านนา
"นายกพิทยากร" อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก
- พ.ศ. 2511 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาครส่ำสงเคราะห์
(ปัจจุบันนครนายกวิทยาคม) อำเภอเมือง
จังหวัดนครนายก
- พ.ศ. 2512 ประกาศนียบัตรวิชาผู้ช่วยพยาบาล โรงเรียน
พยาบาลและผดุงครรภ์ศิริราชพยาบาล
คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัย
มหิดล (PN. รุ่น 11)
- พ.ศ. 2514 ป.กศ. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
อำเภอชนบุรี จังหวัดชนบุรี
- พ.ศ. 2519 ป.กศ. สูง (ภาษาอังกฤษ) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้า-
พระยา อำเภอชนบุรี กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2522 กศ.บ. (สุขศึกษา ภาคสมทบ รุ่นที่ 4)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- พ.ศ. 2528 กศ.ม. (สุขศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน พ.ศ. 2512 - ปัจจุบัน

ผู้ช่วยพยาบาล 3 ตึกโตเทียม แผนกอายุรศาสตร์ จิตเวชศาสตร์
โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร